

TĒVYNĒ

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
 Leidžia kas Pėnyčia
 Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
 Sevienuose Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystėse \$2.00
 "TĒVYNĒ"
 307 W. 30-th St. N. Y.

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 "TĒVYNĒ"
 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

No. 26

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918

New York, N. Y., Birželio (June) 25, 1926.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XVII

Naujas Liet. Minis. Kabinetas Patvirtintas

Įnešimas Konfiskuoti Kaizerio Turtus Atmestas

NAUJAS LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETAS PATVIRTINTAS.

Kaunas (Elta). Birželio mėn. 15 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas patvirtino tokį kabinetą:

- Ministeris Pirmininkas, Teisingumo Ministeris ir laikinai Užsienių Reikalų Ministeris — p. M. Sleževičius;
- Vidaus Reikalų Ministeris — p. V. Požėla;
- Švietimo Ministeris — prof. V. Čepinskis;
- Finansų Ministeris — p. A. Rimka;
- Žemės ūkio Ministeris — p. Kriščiūnas;
- Susisiekimo Ministerijos Valdytojas — p. B. Tomasevičius;
- Valstybės Kontroleis Valdytojas — p. J. Mašiotas.

ĮNEŠIMAS KONFISKUOTI KAIZERIO TURTUS ATMES.

Berlin — Birželio 20 d. Vokietijoje įvyko referendumo balsavimas, ar konfiskuoti buvusį kaizerio ir kitų karumotų Vokietijos valdomų turtus. Referendume teisotumui reikėjo, idant balsuotų 20,000,000 gyventojų. Referendume balsų paduota tik 14,889,703 už konfiskavimą ir 542,311 balsų prieš. Kadangi nepaduota reikalaujamo balsų skaičiaus, tai referendumas nupuolė. Vienok, jei būtų pavykę sutraukti dalyvavimą reikalaujamai 20 milijonų balsuotojų skaičių, tai kaizerio ir kitų buvusių karalių ir karaliukų turtų konfiskavimas būtų buvęs užtikrintas, nes už konfiskavimą paduota kuone penkiolika milijonų balsų. Fi referendumo nuosprendžiui reikalinga tik biskį daugiau, negu pusė 20 milijonų balsų skaičiaus, t. y. tik biskį daugiau, negu 10 milijonų balsų.

BRIANAS VĒL MĒGINA SUDARYTI MINISTERIŲ KABINETĄ.

Paryžius — Keletas dienų atgal resignavo Briano pirmininkaujamas Prancijos ministerių kabinetas. Respublikos prezidentas pakvietė Brianą sudaryti naują kabinetą. Pastarasis mėgino sudaryti tokį kabinetą, kurin įeitų visų partijų atstovai, išskyrus komunistus ir fašistus. Jam nepavyko, kadangi socialistai ir Erio vadovaujantieji radikalai nesutiko eiti valdžion. Po to prezidentas

rė ore. Kiti vagonai nušoko nuo bėgių.

Pasigirdo klikimas ir vai tojimas. Traukinių tarnyba ir publika, išlikusieji sveiki, išbėgo iš vagonų. Prasidėjo gelbėjimo sužeistųjų darbas. Šauksmas pakelbos, vaitojimas, klikimas! Tusčiomis rankomis, patamsėj, iki atvyko pagelbos, sunku buvo kas padaryti. Vienok daryta, kas galėta.

Viso šiame traukinių susikulime užmušta 17 žmonių ir sužeista 50.

BRAZILIJA IŠSTOJA IŠ TAUTŲ LYGOS.

Geneva — Brazilija įteikė Tautų Lygai rezignaciją. Dviem metams pralinkus, ji jau nebebus šios organizacijos narys, nebent ji tą laiką pakeis savo nusistatymą.

„REVOLIUCIJA“ PO „REVOLIUCIJOS“.
Lisbon, Portugalija — Kaip jau buvo savo laiku pranešta spaudoj, Portugalijos militaristai nuvertė civilę valdžią gegužės 28 d. Naujoji valdžia susidarė iš karininkų ir premiero vietoj atsistoję kamandotojas Cabecados. Šiomis dienomis generolas Gomes da Costa, buvęs Cabecados valdžioj karės ir kolonijų ministras, privertė rezignuoti Cabecados ministrą. Da Costa atsistoję naujos valdžios priešaky.

TRAUKINIŲ SUSIKIRTIMAS.

Pittsburgh, Pa. — Nelaimė atsitiko netoli Pittsburgho, 12:45 val. nakties pagal dienos šviesos taupinimo laiką. Pittsburgho-Washingtono ekspresas sustojo ties miesteliu Gray, 15 mylių tolimo nuo Pittsburgho, pataisyti nusuktą oro triubą.

McDonald, Pittsburgho traukinio patarnautojas (persergėjimo ženklų prižiūrėtojas) išlipo iš traukinio ir paėjęs atgal reikalaujamai 20 milijonų balsuotojų skaičių, kaip kad reikalaujama įstatymais.

Jis pastovėjęs kurį laiką prie signalų. Jį pašaukė atgal prie traukinio. Jis atėjo. Ir tuo laiku, kai jis pasiekė savo traukinio paskutinį vagoną, jis staiga išgirdo dundėjimą besartinančio traukinio. Mac-Donald pažvelgė atgal ir pamatė, kad atbėgantis traukinis prabėgo pro persergėjimo ženklus, kurie buvo pastatyti tam, kad važiuosį pasikviti traukinį sulaukyti. Tai buvo Cincinnati-Limited traukinys, bėgęs smarkumu kokią 50 mylių valandoj.

Sekantį momentą Cincinnati-Limited užsoko ant stovinčio traukinio. Nors Pullmano vagonai yra padaryti iš plieno, keletas jų sudužo į šipulius. Cincinnati traukinio du lokomotyvai, kurie traukė šį traukinį, nupuolė nuo bėgių ir apsisvertė. Vienas vagonų, vadinamas Kliubo vagonas, išsoko aukšty ir taip pasiko-

prieš karių pavojų. Demonstracijoj, įvykusioje Hyde parke dalyvavo 100,000 moterų.

KRYŽIS AUSTRIJOS VALDŽIOJ.

Vienna — Austrijos valdžia pergyvena kryžį. Austrijos valdžią sudaro krikščioniškieji socialistai, kurie yra klerikalų įtakoj. Pastaraisiais laikais valdžia dėjo pastangas, idant pakėlus gyvenamų namų rentas, sumažinus paramą bedarbiams ir pravedus įstatymų keliu tam tikrą apšvietos programą.

Visas šis programas yra labai opus socialdemokratams, kurie atstovauja darbininkų interesus. Juk pakėlimas rendų ir sumažinimas paramos kaip tik užgaus darbininkus. Ne mažiau apeina socialdemokratų ir siulomasai klerikalų apšvietos programas. Reikia tik prisiminti į ką pavertė klerikalinė Lietuvos valdžia

148 MILIONUS ŽMONIŲ PERVEŽA LAIVAI AP-TARNAUJANTYS NEW YORKO UOSTĄ.

United States Steamboat Inspection Service skaitimu, perėjais metais New Yorko uoste pevežta per upes, vežioja pasivažinėti ekskursijų laivais 146,539, 160 žmonių. Šion skaitlinėn neįeima asmenys, atvykusieji New Yorkan ir iškeliausiasieji iš New Yorko trans-atlantiniais laivais. Okeanu plaukiantieji laivai vieni atvežė ir išvežė 1 milijoną žmonių. Tokiu būdu visas skaičius žmonių, naujųjų laivus New Yorko uoste siekia daug-maž 148,000,000 ypatų.

Iš Lietuvos Laikraščių

PASKUTINIŲ KLERIKALŲ VALDŽIOS DIENŲ POLITIKA.

Pastaromis dienomis, klerikalams Seimo rinkimus aiškiai pralaimėjus, tenka išgirsti apie naujus finansinių problemų išsimo metodus, matyti irgi atitinkamai naujausiems ekon. mokslų uždaviniams. Nors reikalinga čia tuojau pabrėžti, kad ir naujus „finansinės politikos“ metodus taikant, pamatinis principas paliko senas. Jis matomai labai patiko krikščioniškos nuosios finansų valdymo dienos, — turtėti finansų valdytojams ir skursti Lietuvos tautai. Visas finansų klausimas išrištas tikrai saliamonišku būdu:

1) Žemės Banke esamus piniginius resursus iki paskutiniam skatikui išdalyti ukiminkų sąjungos ir kitoms savoms organizacijoms ilg-gamečių paskolų pavidale.

2) Valstybės išde esamus visus pinigus ar tai tiesioginiai, ar tai per Valst. Tautomas Kasas išdalyti pirmo eilę pašalpų pavidale aukščiaui minėtoms organizacijoms; jeigu pašalpomis negalima, tai išduodant ilgametes paskolas.

Šiems nuostatams vykdyti visoms minėtoms organizacijoms pranešti, kad iki naują Seimą sušaukus ir „Žinaują Vyriausybę sudarius, skubiai būtų paduoti prašymai pašalpomis ir paskoloms didelėmis sumomis gauti.

Štai trumpai suglaudus naujausiai išrasti krikščioniški metodai „finansinei politikai“ vykdyti. Šių „metodų“ užpakalinė mintis perdaug yra aiški. Naujai busimam vyriausybei perduoti tušėią Valst. Išdą, palikus visą kraštą chaotini-goj ekonominėj ir politinėj padėty. Apsunkinti kiek

10 UŽMUŠTA, 60 SUŽEISTA EKSPLOZIJŲ.

Gary, Ind. — Illinois plieno kompanijos dirbtuvėse, Gary, Indiana, ištiko eksplozija, kurioj 10 darbininkų užmušta, o 60 sužeista.

100,000 MOTERŲ TAIKOS PARODŲ.

London — Iš visų Anglijos kampų tukstančiai moterų buvo suvažiuosų Londonan sarišy su vajumi

galima busimos valdžios dar bus, kad ją sukompromitavus vėl aikštėn iškilti. Prie minėtų „metodų“ reikalinga dar pridėti krikščionių demokratų valdžios duotus slaptus parėdymus mokesčių departamentui ir policijai jokių, ypač žemes mokesnių nereikalauti, t. y. palikti mokesnių išreikalamą busimam vyriausybei.

KAIP KLERIKALAI EIKVOJO LIETUVOS IŽDĄ.

Sužinota, kad Ministerių kabinetas iš Ministerio Pirminiko kreditų nutarė duoti šianlių „Vilties“ Draugijoms pinigų: „Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos“ Centro Valdybai paskirta 50,000 litų paskola 8 metams. Tai dar tik antra paskola skiriama taip ilgam laikui — pirma paskola as-tuoneriems metams paskirta kelios dienos atgal vid. reikalų ministeriui p. Endziulaičiui. Paprastai ukiminkai gauna paskolas tik 2-3 metams.

Finansų ministerijoje vaikšto iš rankų ir rankas švietimo ministerijos parašytas „Žiburio“ draugijos vardu orderis 70,000 litų pašalpos Taupomose kasose skolai sumokėti.

Guđriai padaryta: valstybė paskolina privačiai drau-

gijai pinigų, o paskui pati duoda pašalpos tai skolai sumokėti, — tikra komedija mūsų finansuose.

LENKAI SMAUGIA LIETUVIŲ MOKYKLAS OKUPUOTOJ LIETUVŲ.

„Vilniaus Aidas“ praneša, kad suėmus policijai švenčionių lietuvių gimnazijos kelioliką mokinių i švenčionis atvyko Vilniaus mokyklų kuratorijos vizitatorius p. Riasas. Vizitatorius kuratoriui įsakius, pareikalavo raštu iš lietuvių gimnazijos d-ro Rymo pasižadėjimo kad suimtųjų mokinių, kai jie bus paleisti, i gimnaziją nebepriimtų be kuratoriaus žinios. Taigi, mokiniai sumiti provokacijos tikslais, be jokio realaus pamato, dabar nebegalės grįžti i gimnaziją be kuratoriaus leidimo.

LIETUVOS GELEŽINKELIŲ LINIJA.

Bendras Lietuvos plačių geležinkelių ilgis dabar siekia 1.128 kilom. Geležinkelių stočių yra 110 ir 37 sustojimo vietos keleviams įlipti.

Bendras naudojamų siaurųjų geležinkelių ilgis siekia 449 kilom.

terija padarė su Lietuvos ukiminkų sąjunga ir žemes ukio kooperatyvų sąjunga su tartis, kuriomis sakytos organizacijos gauna avansus įvairiais terminais pini-nėms steigti.

Lietuvos ukiminkų sąjunga gauna avanso 455,500 lt. sumai ir pasižada įrengti įvairiose Lietuvos vietose 23 garines ir 23 rankines pienines, o žemes ukio kooperatyvų sąjunga, gaudama avanso 518,000 lt. sumai, pasižada įrengti 26 garines ir 27 rankines pienines.

Ir Žemės Bankas jau pradėjo dalyti „katalikų“ Draugijoms pinigų: „Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos“ Centro Valdybai paskirta 50,000 litų paskola 8 metams. Tai dar tik antra paskola skiriama taip ilgam laikui — pirma paskola as-tuoneriems metams paskirta kelios dienos atgal vid. reikalų ministeriui p. Endziulaičiui. Paprastai ukiminkai gauna paskolas tik 2-3 metams.

Finansų ministerijoje vaikšto iš rankų i rankas švietimo ministerijos parašytas „Žiburio“ draugijos vardu orderis 70,000 litų pašalpos Taupomose kasose skolai sumokėti.

Guđriai padaryta: valstybė paskolina privačiai drau-

gijai pinigų, o paskui pati duoda pašalpos tai skolai sumokėti, — tikra komedija mūsų finansuose.

LENKAI SMAUGIA LIETUVIŲ MOKYKLAS OKUPUOTOJ LIETUVŲ.

„Vilniaus Aidas“ praneša, kad suėmus policijai švenčionių lietuvių gimnazijos kelioliką mokinių i švenčionis atvyko Vilniaus mokyklų kuratorijos vizitatorius p. Riasas. Vizitatorius kuratoriui įsakius, pareikalavo raštu iš lietuvių gimnazijos d-ro Rymo pasižadėjimo kad suimtųjų mokinių, kai jie bus paleisti, i gimnaziją nebepriimtų be kuratoriaus žinios. Taigi, mokiniai sumiti provokacijos tikslais, be jokio realaus pamato, dabar nebegalės grįžti i gimnaziją be kuratoriaus leidimo.

LIETUVOS GELEŽINKELIŲ LINIJA.

Bendras Lietuvos plačių geležinkelių ilgis dabar siekia 1.128 kilom. Geležinkelių stočių yra 110 ir 37 sustojimo vietos keleviams įlipti.

Bendras naudojamų siaurųjų geležinkelių ilgis siekia 449 kilom.

SLA. 34-tas ir 7-tas Dvimetinis Seimas

Seimą atidarė Seimo Rengimo Komiteto pirmininkas, p. Levandauskas, 9:30 val. ryte, Y. M. C. A. salėj, Brooklyne, N. Y. pabrėždamas šio, kaip 40 metų nuo SLA susitvėrimo jubiliejinio Seimo svarbą ir reikšmę ir pakviesdamas Seimo delegatus ir svečius atsistoti. Skambinant pianu p-lei Liepiutei, iš Carnegie, Pa., delegatai sustoję sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Toliaus p. Levandauskas paaiškina, kad sukanka 10 metų, kaip SLA prezidentas Stasys Gegužis eina garbingai atsakomingas S. L. A. prezidento pareigas ir kaip pagarbą ir pripažinimą p. Gegužio gražių darbų SLA organizacijai, įteikia jam nuo SLA. narių — p. Gegužio draugų dovaną — pasidabruotą pirmsėdžio plaktuką.

Užbaigus šias Seimo pradžios iškilmes, užima pirmą džio vietą SLA. prezidentas St. Gegužis ir padėkojęs savo draugams — SLA. nariams už netikėtą dovaną, kuri esanti jam taip brangi, kad už didžiausius pinigus jos neatiduotų, nes tokios dovanos pinigais neperkamoms, atidaro SLA. 34-tą ir 7-tą Dvimetinį Seimą.

Atidarius prezidentui Seimą, atneša dvi mergaitės — Seimui du gelii bukietus: Pranė Ligeikiūtė ir Emilija Šaučiuniūtė — ir įteikia

terija padarė su Lietuvos ukiminkų sąjunga ir žemes ukio kooperatyvų sąjunga su tartis, kuriomis sakytos organizacijos gauna avansus įvairiais terminais pini-nėms steigti.

Lietuvos ukiminkų sąjunga gauna avanso 455,500 lt. sumai ir pasižada įrengti įvairiose Lietuvos vietose 23 garines ir 23 rankines pienines, o žemes ukio kooperatyvų sąjunga, gaudama avanso 518,000 lt. sumai, pasižada įrengti 26 garines ir 27 rankines pienines.

Ir Žemės Bankas jau pradėjo dalyti „katalikų“ Draugijoms pinigų: „Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos“ Centro Valdybai paskirta 50,000 litų paskola 8 metams. Tai dar tik antra paskola skiriama taip ilgam laikui — pirma paskola as-tuoneriems metams paskirta kelios dienos atgal vid. reikalų ministeriui p. Endziulaičiui. Paprastai ukiminkai gauna paskolas tik 2-3 metams.

Finansų ministerijoje vaikšto iš rankų i rankas švietimo ministerijos parašytas „Žiburio“ draugijos vardu orderis 70,000 litų pašalpos Taupomose kasose skolai sumokėti.

Guđriai padaryta: valstybė paskolina privačiai drau-

gimo įgaliotinis, p. Levandauskas, 9:30 val. ryte, Y. M. C. A. salėj, Brooklyne, N. Y. pabrėždamas šio, kaip 40 metų nuo SLA susitvėrimo jubiliejinio Seimo svarbą ir reikšmę ir pakviesdamas Seimo delegatus ir svečius atsistoti. Skambinant pianu p-lei Liepiutei, iš Carnegie, Pa., delegatai sustoję sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus.

1. Prezidentas paskiria mandatų komisijon: Br. Varasių, J. K. Mažiukną ir Pr. Rashkinį, kurių pareigą yra patikrinti mandatus.

2. SLA. sekretorė, P. Jurgeliūtė peršaukia Centre užregistruotus delegatus ir delegatai sudeda savo mandatus. Ant galo peršaukiama visi tie delegatai, prieš kuriuos paduota skundai ir jų kvalifikacijas i pilnateisius Seimo delegatus turės išsprendi mandatų komisija.

3. Iki mandatų komisija sutvarkys mandatus, prezidentas pakviečia pakalbėti sekamus SLA. narius: J. Tareilą iš Waterbury, Conn., P. W. Birštoną iš Shemandoah, Pa., B. Salaveičiką iš New Britain, Conn., adv. Z. Šalviene iš Bostono, Mass., P. Mikolajnių iš Brooklyn, N. Y., M. J. Buchinską iš Binghamton, N. Y., A. B. Strimaiti iš New York City, J. Siurką iš Brooklyn, N. Y.

5. Mandatų komisijai dar neprisirengus su raportu, prezidentas uždaro pirmą sesiją kaip 12:15 val. pusiaudienio ir pareiškia, kad sekama sesija prasidės 1:30 val. po pietų.

(Daugiau bus)

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taisyklų savas nuostatas. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir t. t., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

NAUJA LIETUVOS VALDŽIA.

Lietuvos Seimas susirinko birželio 2 d. Amerikoj apie sudarymą ministerių kabineto aplaikyta kablegrama („Naujienos“) ir paskelbta spaudoj tik birželio 12 d. Ėmė 10 dienų sudaryti ministerių kabinetą.

Tai liudija, kad sudarymas naujos valdžios buvo sunkus. Kai kurie Amerikos laikraščininkai jau buvo bepradeda kaltinti socialdemokratų delto. Žiūrėdami betgi rimtai į dalykų padėtį Lietuvoje, negalima kaltinti nei socialdemokratų, nei liaudininkų.

Liaudininkai rinkimų laiku ėjo į gyventojus su savo programą. Jie kreipėsi pirmo galvon į tuos piliečius, kurių interesams liaudininkų, kaip partijos, programos yra artimesnis. Socialdemokratams — antra stambiausioji Seimo partija — atsišaukė į gyventojus su savo programą, kuris remiasi visupirma interesais kitų gyventojų sluoksnių, negu liaudininkų. Kad taip buvo, aišku kiekvienam, kuris tik tēmijo partinį Lietuvos gyvenimą nors ir iš Lietuvos spaudos.

Bet ar turėjo taip būti? Ar neprivalėjo lietuviai užmiršti „partinius ginčus“, kaip kad mėgsta kai kurie Amerikos lietuviai kalbėti, ir dirbti vien Lietuvos labui?

Reikia pasakyti, kad Lietuvoje partijos nėra keno nors išmislu, nesveikos keleto inteligentų vaidentuvės vaisiumi. Tokios partijos, kaip liaudininkų arba socialdemokratų, remiasi gyviausiais, opiausiais Lietuvos žmonių kasdieninio gyvenimo reikalais. Ne partijos daro Lietuvos žmonių interesų skirtumus, bet interesus skirtumai dalina Lietuvos gyventojus į partijas. Partijos, galima sakyti, yra tam tikrų Lietuvos gyventojų sluoksnių arba klasių organizuotos pastangos rūpintis visupirma savais interesais. Ir tų interesų suderinti pilnai negalima tikėtis, kol bus turtingas ukininikas ir jė bernas, fabrikantas ir jo darbininkas samdiny, išnaudotojas ir išnaudojamasai.

Taigi liaudininkai, kviedami valdžion socialdemokratams, ir socialdemokratams, pirm esiant valdžion, turėjo rimtai apsvaistinti, ar bus galimybių bendram darbui dirbti, vykinti programas, su kuriuo eita į gyventojus rinkimų laiku. Štai kas labiausia sutrukdė veikų naujos Lietuvos valdžios sudarymą.

Valdžią sudarė valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratams — pirmoj eilėj. Kaip jie suderins savo darbą, jeigu atstovauja skirtingus interesus? Ne visi ir ne visu

bile kurios šalies gyventojų sluoksnių (klasių) interesai tam tikru laiku yra skirtingi. Ne visi ir jų politinių partijų programų punktai yra skirtingi arba griežtai priešingi. Imkime pav. liaudininkus ir socialdemokratams. Jų atstovaujamų Lietuvos gyventojų sluoksnių interesuose ir vieni ir kiti mato butiną žodžio, spaudos, susirinkimų laisvės reikalą; mato reikalą panaikinti karo stovį, taupyti valstybės pinigus, gerinti ukinininkų, darbininkų ir šiaip biednuomenės padėtį; esama daugybės kitokių reikalų Lietuvoje, del kurių nuomonės socialdemokratų ir liaudininkų nesiskiria arba skiriasi ne labai žymiai.

Ir ve, valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratams, kuriems Lietuvos gyventojai išreiškė didžiausio pasitikėjimo rinkimuose, susitarė dirbti valdžios darbą, bendrai. Neturėtume betgi užmiršti to fakto, kad jie sudarė valdžią kiekvienam turėdami savo programą, kurį remiasi skirtingų gyventojų sluoksnių interesais, ir kad šių dviejų partijų orientacija, apamai imant, tiek naminės, tiek tarptautinės politikos reikalais, skiriasi. Pasekmingesnei kovai prieš bendrą Lietuvos liaudies priešą — klerikalinių reakciją — jie, be abejonės, stengsis švelninti pasiskaidintus menkesnius reikšimus. Bet kaip greitai susidurs su rėšimu tų gyvenimo problemų, kurios paliečia opesnius jų atstovaujamų sluoksnių interesus skirtumus, dabartinę klerikaline Lietuvos valdžia veikiausia turės griuti.

Bet tai ateitis paradys. Dabar gi Lietuvos liaudis pavėdė šalies valdžią pažangiosioms partijoms ir jos privalo pildyti liaudies valdžią. Pažangieji Amerikos lietuviai privalo remti pažangiosios Lietuvos valdžios darbą.

TERIOTOJAI.

Karo laiku armijos, priešų verčiamos trauktis iš kurios nors vietos, dažnai naikina ir terioja gyventojų turtą. Armijų vadai teisingai savo žygius tuo, kad jie nenorį stiprinti priešus, kurie užėję pasinaudos paliktu turtu.

Bet kuo gali teisintis Lietuvos klerikaliniai ministrai ir Lietuvos kunigai, kurie, praktiškai Seimo rinkimuose, matoma, nutarė terioti Lietuvos turtus dalinimu žemės ir valstybės pinigų savo sėbrams bėgyje to mėnesio, kuris liko jiems viešpatauti nuo rinkimų iki naujo Seimo sušaukimui? O to paskutinio mėnesio kunigų valdžios darbuotės politika, kaip aiškina St. Kuzminskas „Lietuvos Žiniuose“, esanti tokia:

„1 — Žemės Banke esamus piniginius resursus išdalyti pasukiniams skatėkai aukščiau minėtoms (klerikalų, Red.) organizacijoms; jeigu pašalpomis negalima, tai išduodant ilgametes paskolas.“

2 — Valstybės išde esamus visus pinigus ar tai tiesioginiai, ar tai per Taupom Kasas išdalyti pirmoj eilėj pašalpom pavidale aukščiau minėtoms (klerikalų, Red.) organizacijoms; jeigu pašalpomis negalima, tai išduodant ilgametes paskolas.“

Lietuvos laikraščiai pilni žinių apie dalinimą žemės sklypų, kurių didesnieji ir geresnieji duodama kunigams ir klerikalų sėbrams, o taipgi dalinimą pinigų iš valstybės išde.

Šitokios taktikos po Seimo rinkimų kunigų valdžia griebėsi, idant pastačius naują Lietuvos valdžią prieš armijos padėty. Kad kunigai į pažangiąją Lietuvos visuomenę ir dabartinę valdžią žiuri aršiau, negu į karo priešą, nestebėtina. Jie rodė tai visą savo viešpatavimo laiką.

Bet argi Lietuvos klebonai nesupranta, kad taikydami naują valdžią jie muša Lietuvos liaudį? Juk reikės valstybei pinigų. Kas juos duos? Liaudis turės

PERŽVALGA

PRIPAZINS SOVIETUS.

„Laisvė“, remdamosi pranešimais iš Washingtono, buk visos stambiausios amerikiečių kompanijos reikalaujančios pripažinti Sovietų Rusiją, rašo:

„Kas tat daryt Amerikos kapitalistams? Kad apie Sovietų nuvertimą jau nei svajoti negalima, tai reikia ten įieškot bent biznio progų, kad neužsileist Anglijos ir Vokietijos kapitalistams Vilka vijus, kad nors uodega tektų. Rasis tokių „socialistų“ asilukų, kurie pašoks: a, matot, Sovietai gražina kapitalizmą, įsileisdami kapitalą iš užsienių.“

Bet Sovietai įsileis užsienio kapitalo tik tiek ir tokio mis sąlygomis, kad jis prisidėtų prie smarkesnio pavarymo šalies pramonės pirmyn, o nei kiek neužkentų proletarinei Raudonosios Respublikos tvarkai.“

Kad kai kurie Amerikos kapitalistai numato biznio Rusijoj, visiems žinoma. Patys sovietų komisarai kviešte kviečia užsienio kapitalą Rusijon. Kad iš to biznio Amerikos kapitalistai tikisi gerai pasipelniti, yra taipgi aišku.

„Laisvė“ del to, matoma, jaučia nesmagumą. Ir kaip nejaus! Ar senai komunistai skelbė, kad visi kapitalistai išvyti iš Rusijos? Na, o dabar jie kviečia kapitalą atgal.

Bet ji ramina savo skaitytėjus: girdi, kapitalas nei truputį neužkenks komunistinės Rusijos tvarkai. Žinoma, kad ne. Italiją valdo diktatorius Mussolini ir fašistai — ar kenkia jų tvarkai kapitalas? Ne. Vengriją valdo diktatorius Horty — ar pavojingas kapitalas jam? Ne. Nėra pavojingas kapitalas nei diktatoriškai Rusijai.

Jeigu svetimų šalių kapitalas guldoma ir tokia nors šalį, tai visupirma jis guldoma tikslu pasipelniti, išnaudojant tos šalies gamtos turtus ir darbo jėgą, t. y. darbininkus. Kol Amerikos kapitalistai nematė galimybės daryti pelnų Rusijoj, tol jie nereikalavo nė Rusijos pripažinimo. O dabar jie, matoma, nužiuri tokias jau galimybes išnaudoti Rusijoj darbininkus, kaip kad Chinijoj, Pietinėj Amerikoj arba Meksikoj. Na, ar tai nėra ženklas to, kad sovietai gražina kapitalą?

AR JUOKIASI, AR RIMTAI RAŠO.

„Draugas“ patalpino redakcinį pastabų palaupę adresą ar civyvkupui Matulevičiui, kuriame tarp kita ko sakoma: „Didžiai brangus Svety! Mes esame puiki medega. Pats Dievas musų yra Architektas, kurs padarė mus tautai planą. Jusų asmenyje atsanti mums kontraktoriai

duoti; ta pati liaudis, kuri del skurdo bėga į tolimąją Braziliją. Liaudis turės papildyti valstybės išdą, kuri kunigai nutarė tuštinti savo sėbrų naudai. Žemė dalinama klebonams, kuomet valstiečiai badauja neturėdami iš ko gyventi.

— Mylėk artimą kaip pats save — mokina kunigai Lietuvos gyventojus ir pavyzdį rodydami nutaria šelpti litais ir žeme savo sėbrus. Bet kaip su tais, kurie negaus tų aukų? Kaip su didele Lietuvos gyventojų dauguma, kurie turės papildyti valstybės išdą? Ak, jie nėra kunigų artimas, jie išrinko kitą Lietuvos valdžią, todėl plyniai juos nešia! Štai kaip protauja ir sulig to protavimo elgiasi Lietuvos klerikalai.

surankioti mumyse murininkus — darbuotojus pastatyti lietuvų tautai apšvietos, dorovės, kultūros pilį, kurioje kurentūsi meilė plėstūsi apšvieta.“

Jeigu adreso rašytojai nuosirdžiai mano, kad pats Dievas yra jų architektas, jie labai klysta. Katalikų bažnyčios mokymu Dievas yra neapsakomos išminties, jis yra visagalys ir teisingas. Na, ir Dievas tepajiegtė sutverti tokį netobulą sutvėrimą, kaip žmogus!

Bet tvirtinti, kad Dievas padaręs Lietuvos planus reikiška jau daugiau, negu tyčiotis iš Dievo. Nejaugi Dievas yra kaltas del klaidų, kuriomis pasižymėjo Lietuvos klerikalų valdžią? Nejaugi „Dievas yra kaltas del kyšių ir tiesiog žulimų kysčių, kurias darė kai kurie klerikalų valdžios Lietuvos valdininkai? Nejaugi sulig Dievo, — išmintingo, visagalio, teisingo Dievo, — planais skurdo Lietuvos liaudis? Padaryti Dievą išnaudojimo ir priespaudos „skymeriui“ nebutų sugalvojęs dagi pats „kunigas“ Mockus.

NEPAMATUOTAS KALBINIMAS.

„Su delegatų rinkimu į seimą dar keistesnių dalykų dėjos. Visur pažangieji nariai buvo baisiausiai juodinaimi, purvinami, persekiojami. Paimkim Clevelandą arba Brooklyną. Ypač pastarajame — 83 kuopojė. Kiek čia melų, niekinimų, purvinimų buvo išlieta ant pažangiųjų galvų. Pakinkyta darban ne tik „Vienybė“, „Naujienos“, ir kiti socialistų ir tautininkų lapai, bet ir pačios „Tėvynės“ špaltos buvo atidarytos niekinimui pažangiųjų. Jie turi savo rankose organizacijos vadeles; jų kontrolė rinkimams; jie ponai padėties, todėl nebutų stebėtina, kad sekant seime jie turėtų daug tokių delegatų, kurie ne organizacijos labu orientuosis, bet kurie žiūrės į tai, ką jiems sako iš viršunių.“

Į tai, ką „Laisvė“ sako apie „Naujienas“, „Vienybę“ ir S. L. A. darbuotojus, kurie nėra komunistai, čia neatsakinėsime. Bet ji tvirtina, buk „Tėvynės“ špaltos buvusios pavestos niekinimui komunistų. „Laisvė“ taip sakydama tiesiog meluoja!

„Tėvynė“ SLA. Seimo delegatų rinkimuose laikėsi bešališkai. Ji davė vietos išsireikšti SLA. reikalais ir klausimais tiek nekomunistams, tiek komunistams. Ji kitaip ir negalėjo elgtis, nes pavyzdžiui, atsūnčia jai SLA. 83-čios kuopos korespondentas Purvėnas (komunistas) kuopos susirinkimo aprašymą, kuriame dikcija

ŽMONIŲ SVEIKATA. Ši skyrių veda DR. S. BIEŽIS, 2201 W. 22-nd St., Chicago, Ill. Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia gūsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

INDUSTRINĖ HIGIENA. Rašo Dr. S. Biežis.

(Tęsinys) Aršenikas.

Retas kuris yra negirdėjęs aršeniko ir nežinotų jo nuodingumo. Tatai apie šitą mažai čia tenka kalbėti. Aršenikas vartojamas industrijoj nėra metalinio elemento formoj, bet veik visada junginys su kitais cheminiais elementais. Tiesiog vadinti tuos junginius aršeniku neatatinka tikrėnybėj, vienok iš priežasties ipratimo ir del didesnio aiškumo visus tuos aršeniko junginius vadinsime stačiai aršeniku.

Aršenikas yra labai smarkus nuodas ir delto gana dažnai jis vartojamas išnuodyti žiurkes, peles ir šiaip jau vabzdžius. Prarečiais ir žmogus gauna jo paragauti tyčia ar netyčia. Apsinuodijimų yra dvirūšys: staigusis ir kroninis.

Ženkli staigiojo apsinuodijimo yra maždaug sekami: Prarijus geroką kiekį aršeniko ir trumpą laiką apsireiškia žymus skausmas skilvy ir jacksone, smarkiai taso ventis, viduriai pasiliuosuoja, asmuo staigiai eina silpnyn, nervų sistema paraližuojama, patinsta veidas ir kojos, akys parausta ir vėliau visas kunas pagelsta. Taipgi inkstai yra smarkiai naikinami; šlapime pasirodo albumino ir draikalų (casts), patys inkstai subrinksta, šlapimo kas kartas vis mažiau rodo ir galų gale visai pranyksta. Kada apsinuodijęs asmuo pasiekia šitoki laipsnį, tai mirtis jau nebeišvenginama. Eilė ženklių ir jųjų staigumas daugel priklauso nuo kiekio aršeniko. Jei jo noperdaugausia paimta, tai ženklai lėčiau pasireiškia ir ne taip staigiai, ypač prie stropaus ir umaus gydymo.

Kroniniuose apsinuodijimo atsitikimuose simptomai veik tie patys, tik skirtumas tame, kad ženklai pasireiškia daug mažesniame laipsny. Kuomet mažomis dozomis aršenikas yra imamas per ilgą laiką, tai asmuo patėmija mažą patinimą aplink akis, oda dažnai parausta, įvairių išbėrimų pasirodo, rankų ir kojų pirštai tirpsta, kartais jaučiama, tarsi, adatomis bado, viduriai esti liuosūs, koku jaučiasi, kartais net ir vemia. Šiuo visu tarpu žmogaus sveikata menkėja. Anemija, mažakraujistė, taipgi laipsniškai plečiasi. Jei aršeniko vartojimas paliaujama pirm, negu perdaug žalos kuni padaryta, tai daugumoje atsitikimų lignonis pasveiksta. Kroniniuose apsinuodijimuose bėda yra tame, kad žmogus bando gydytis nežinodamas tikrosios priežasties ligos ir žinoma šitokiuose atsitikimuose ne negalima tikėtis gerų pasekmių.

Prie šios progos noriu padaryti pastabą, kad nors aršenikas yra didelis nuodas, vienok tuo pačiu sykiu jis yra geras vaistas, be kurio šių laikų medicina negalėtų jokiu budu apseiti. Iš pradžios tulam gali atrodyti labai neloginga, kad tokis pavojingas nuodas vartojamas kaip vaistas. Vienok tai yra gryna teisybė. Kuomet jis var-

kuopos nariai ne komunistai. Mesti į gurbę tą korespondenciją „Tėv.“ Red. negalėjo, kadangi komunistai butų pakėlė skandą, buk ji nereduodama vietos SLA organo. Antrą pusę vertus, talpindama komunisto korespondenciją, Redakcija negalėjo mesti į „gurbę“ Marcinkevičiaus korespondenciją, kuris nėra komunistas, bet kuris taip pat priklauso SLA. 83-čiai kuopai ir aprašė tą patį susirinkimą, ką ir Purvėnas.

Panašiai Redakcija elgėsi ir su gautomis iš kitų miestų korespondencijomis. Pav. ateina iš Roseland, Ill. švitos korespondencija, kurios suminima vietinės SLA. kuopos bolševitiškios valdybos darbai. Redakcija tą korespondenciją talpina. Bet ji taipgi davė kiekvieną sykį vietos bolševiko Petricio ar kurio kito atsakymui iš švitos korespondenciją. Na, ar toks „Tėvynės“ Redakcijos elgėsis nebutų bešališkas?

Atmesti visų polemiko turinčių, kuriame dikcija negalėjo, nes „Tėv.“ yra SLA. organu ir organizacijos nariai turi teisės reikalauti organe vietos apkalbėjimui opesniųjų visos organizacijos arba atskirų kuopų reikalų.

BENDRAS FRONTAS.

Gegužės pabaigoje Kaune perkraatinėta Lietuvos komunistų, pasivadavusių „kuopininkais“, byla. Iš tos kuopininkų bylos gegužės 28 dienos teismo posėdžio „L. Ž.“ paduoda sekamą idomų atsitikimą:

„Kunigas Kripaitis patenkintas konstantuoja, kad Daubaras (veikliausia to paties Daubaras, kuris kitados gyveno Clevelande ir skaitėsi ir „Laisvės“ reporteris, aprašydamas ark. Matulevičiaus sutikimo iškilmes smarkian puolė p. Širvydą ir kitus neklerikalus, vykę sugriauti socialdemokratų mitingą. Kunigas Kripaitis atstovavęs Darbo Federaciją (kunigine — Red.),

tojimas visai mažomis dozomis, esti geras tonikas nusilpusiems asmenims. Sifilio ir nekurių kitų ligų gydymas butų visai neįmanomas be aršeniko junginių. Suprantama, šis vaistas vartojamas labai atsargiai, nes jo perviršis gali padaryti daugiau blogo, negu gero. Pačiam lignoniu gydytis aršeniku butų labai pavojingas daiktas, tarsi, vaikui duotum skustuvą žaisti.

Aršenikas nuodija kuną visais keliais kokiais tik nuodas gali veikti. (Čia kalbu tik apie aršeniko įvairius chemiškus junginius, nes pats aršenikas kaipo grynas metalinis elementas yra veik neunuodingas). Užtektinai koncentruotoj formoj patekęs ant odos, jį naikina. Patekęs į kraują, aršenikas sunaikina raudonuosius kraujo rutulius arba kunelius, delko asmuo išblikšta, mažakraujistė apsireiškia ir nuo ko visas kunas daugel kenčia. Petekęs į kitus kuno organus, esti priežastimi jų degeneracijos, gedimo.

Aršenikas yra iškasamas iš žemės ne grynu metalu, bet pavidale rudos iš kurios jis vėliau atskirdamas kaitinimo procesu. Šita ruda yra kaitinama tam tikruose pečiuose, iš kurių pasikeitęs gryn pavidale nusėda ant kaminių ir tam tyčia įrengtų indų sienų, kuomet jis atvėsta. Šitos sudžios surenkamos ir antrą sykį kaitinamos, kad jį padarius grynesniu. Tas visas procesas esti gana pavojingas ten dirbantiems žmonėms, nes tų aršeniko garų kartais įkvėpuoja geroką apštį ir žinoma, apsinuodija, jei mašinerija nėra tinkamai įrengta arba neprižiurima kaip reikia.

Seniau aršeniko junginiai buvo plačiai vartojami dažymui dirbtinių kvietkų, popierių sienoms klijuoti ir nekurių audinių, tačiau dabar tai labai mažai tenaudojama, nes taip vadinami anilin dažai užima pirmųjų vietą. Iš to kartais pasitaikydavo apsinuodijimų. Jungtinėse Valstijose aršeniko junginiai labai plačiai vartojami gamyboje įvairių preparatų žiurkėms ir vabzdžiams nuodyti. Šitokių preparatų su aršeniku aptiekose randasi visokių — visokiausiais vardais. Jų nuodingumas išimtinai priklauso nuo aršeniko. Pati gamyba kartais stįjngta su tulo laipsniu pavojaus darbininkams. Taipgi jų vartojimas naikinimui žiurkių ir vabzdžių kartais baigiasi tragedija namuose. Mat neatsargūs tėvai padeda tuos nuodus kur nors žemai, taip kad maži vaikai prie jų lengvai prieina ir pasigavę valgo, nes jie turi skonį. Su šitokiais ir panašiais rūgšies nuodais šeiminkai turėtų labai atsargiai elgtis, reikia juos dėti kur augštai arba dar geriau visai nelaikyti, tai tuo syk nebus nė baimės, nė liudny atsitikimų.

Apsisaugojimas nuo apsinuodinimo, kame aršeniko dulkių randasi nėra taip jau lengvas. Respiratoriai šiek tiek gelbsti, tačiau pilnai neapsaugoja. Šitokiuose darbuose reikia svarumą pirmoj vietoj statyti, drabužius dažnai mainyti, suteptus gerai išskalbti, prieš valgant rankas ir burną gerai numazgoti ir pabaigus dienos darbą visam nusiplauti šiltu vandeniu ir muilu. Taipgi tokio darbo ilgai dirbti visai nepatartina. Žmonės dirbdami prie bile rūšies aršeniko junginių turėtų suprasti, kad jie dirba pavojingą darbą savo sveikatai.

(Daugiau bus)

bo Federacijos su komunistais bendras frontas prieš socialdemokratams pasikeičia. Taip dėjos Biržuose renkant pirmąjį, ar antrąjį Seimą. Į klausimus kun. Kripaitis atsakinėja labai karingai.“

Joki komentarai nereikalingi. Perskaitęs šitą žinią kiekvienas bešališkas žmogus matys, kad Lietuvos komunistai pildė savo vado Z. Angariečio įsakymus kaip elgtis laike Seimo rinkimų.

Pagaliam ir Amerikos lietuvų gyvenime tarpe komunistų ir klerikalų visumet viešpatauja kuoramiausios paliaubos. Jie nors iš dviejų skirtingų frontų, bet bendromis jėgomis puola tik tautininkus ir socialistus. Net vienu Amerikos lietuvų komunistų vad. — Red.) asikimenu rades sau bendradarbių ir bendromis jėgomis pavykę sugriauti socialdemokratų mitingą. Kunigas Kripaitis atstovavęs Darbo Federaciją (kunigine — Red.),

Liaudis ir Valdžia

Nuo Redakcijos. Jau žinoma, kad svarbiausios dvi partijos, sudariusios naują Lietuvos valdžią, yra valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai. Žemiau perspausdinta valstiečių liaudininkų organe „Lietuvos žiniuose“ tilpęs straipsnis, kuriame gvildinama einamojo momento Lietuvos reikalai:

Lai apsiereškia tautos valia.

Prauzę rinkimai į trečiąjį Seimą atskleidžia mūsų tautos istorijos naują lapą. Tie rinkimai yra svarbūs ne tiek dėl to, kad jie davė laimėjamą opozicijai, nustumė klerikalus nuo valstybės vairo, kiek labiausiai dėl to, kad per tuos rinkimus pirmą sykį apsiereškė kylantis mūsų liaudies valstybinis susipratimas.

Atsiminkime, kokiose sąlygose ėjo priešrinkiminė kova. Iš vienos pusės opozicija, kuriai dar prieš metus užleistais įstatymais buvo užtaupyta burna, suvaržyta galimybė priėti prie platesnių gyventojų masių, o rinkimų metu pastatytos greta policijos triukšmadarių gaujos, kurios niekais pavertė pačią susirinkimų teisę, iš kitos pusės gi — pozicija, apsiginklavusi visomis valdanciosios pusės privilegijomis, be atodairos išnaudojanti tiek valdžios aparatą, tiek bažnyčios autoritetą partijos bižniui. Patys krikščionys demokratai buvo tikri, kad tokiose nelygiose priešrinkiminės kovos sąlygose laimėjimas turėjo būti jų pusėje. Ir ką gi? Pirmieji rinkimų daviniai parodė, kad šį kartą, spekuliuodami liaudies tamsumu, klerikalai smarkiai apsiriko. Nežiūrint sustiprinto naujų vyskupų autoritetu dvasilko teroro, nežiūrint fašistų grasinimo viską paleisti dumais ir paskandinti kraujuose jeigu rinkimus laimėtų opozicija, Lietuvos valstiečiai gegužės 8—10 dienomis pasisakė trokštą geresnės tvarkos, negu ta, kurią jiems davė krikščionys demokratai. To troškimo nenustelbė nei valdančiojo kolo pažadai, nei keikimai iš sakyklų, nei pagaliaus blogas rinkimų dienomis oras. Bauriausiais keliais, per nenustojantį lietu, po kelis kilometrus žmonės, viską metę, ėjo prie urnų, nes žinojo, kad nelygijoje kovoje kiekvienas rinkiko balsas gali turėti lemiančios reikšmės. Tokį sąmoningumą, kokį parodė mūsų liaudis šiais rinkimais, retai kur galima užtikti ir senose parlamentarinėse šalyse. Juk 90 nuos. balsavusiųjų valstiečių ir Europoje yra retenybė. Tas sąmoningumas rodo, kad šandien Lietuvoje demokratija nėra jau tuščias žodis.

V. I. Karas.

NAUJI RAŠTAI

Kalmuose ir Miškuose, parašė P. Rozenger, vertė Pr. Mašiotas.

Gamtos Mokslai ir Jų Taikymas Gyvenimui, parašė prof. N. A. Borokin, vertė J. Končius, kaina 3 litai.

Kaip Augalai Rinkti, gerbarai ir kolekcijos daryti, parašė V. Ruzgo, kaina 2 litai.

Kasamosios Anglys, parašė V. Lunkevičius, vertė Vl. A., kaina 1 litas.

Apsakymai Apie Didžiuosius Iykykius, įvairiais laikais ir įvairiose tautose, parašė N. A. Rubakinas, vertė J. V., kaina 4½ litu.

Maistas ir Valgių Gaminimas (mokykloms ir šeiminkėms vadovėlis) parašė Dr. J. Kvedaras, kaina 7 litai.

Kaip Sveikata Saugoti, parašė Dr. Kvedaras, kaina 25 centai (Lietuvos pinigais).

Spindulėlis (elementorius), I dalis, sutaisė T—nas, kaina 1 litas 20 centų.

Ukininko Draugas (taikomiosios meteorologijos vadovėlis ukininkams, uchio mokykloms ir savamoksliams), parašė Ig. Končius.

Pradedamosios Matematikos

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

NEGALIMAS DAIGTAS.

Kai Lietuva stovėjo ant paties prapulties krašto, kai Lenkija su savo dvarponiais buvo apžergusi visą Lietuvą savo poniška kalba ir savo papročiais ir jau buvo užnuodyjusi lietuvių inteligentijos kraują, kai sueigose mūsų jaunimas jau gėdijosi lietuviškai prabilti į vienas kitą, kai maldnamiuose evangelija buvo skaitoma lenkiškai, ir kuomet iš ukininkų kilusieji aušrininkai, susibūrę ratelin, pradėjo leisti pirmutinį lietuvių kalboje laikraštį „Aušra“ ir pradėjo skelbti lietuvištes idėja, mūsų lenkomanai pasakė:

„Negalimas daigtas“, kad „chamiška-pagoniška“ kalba galėtų prisikelti iš karsto. Mat jų manymu, lietuvištvė buvo jau palaidota.

Bet aušrininkai, naujos gadinės žmonės, budami kad ir taip neskaitydamas burelis, dėjo visas savo jėgas, ir štai šiandien mes netik turime savo kalbą, bet turime ir savo nepriklausomą tėvynę. Ir nors lenkomanai ir šiandien dar netiki, kad Lietuvai yra lemta palikti ant visados nepriklausoma, vienok aušrininkų darbai aiškūs — šiandien jau „negalimas daigtas“ matomas galimu.

Kai čia, Amerikoj, tame didmiestyje New Yorke gyvenantis žmogus, Fulton, pasiryžo pastatyti pirmutinį garlaivį ant upės Hudson, visomis pusėmis žmonės kalbėjo:

„Negalimas daigtas“. Bet Fulton tų kalbų nepaisydamas darė tą, ką buvo sumanęs atsiekti, ir atsiekė.

Kai du broliu Wright pradėjo bandymus su savo išradimu, pradėjo oru lakioti, žmonės irgi tą patį kalbėjo:

„Negalimas daigtas“. Bet jie nenustoję vilties, tobulino savo sumanytą darbą, stumė jį pirmyn, ir šiandien šimtai ir tukstančiai lakioja aeroplanu ore po pusantro šimto mylių į valandą.

Tą patį galima pasakyti apie telegramus, telefonus arba radio ir kitokius išradimus: be pabaigos, be rybų nauji dalykai vystosi. Bet nėra reikalo prie šio surašo daugiau jų kergti, nes mes kasdien atliekame tokius darbus, kurie būvo negalimi praeitoms gentkartėmis. Ateityje žmonės atliks tokius dalykus, kurių mes šiandien negalime atlikti.

Kas dar laikosi nusenusios nuomonės, kad „negalimas daigtas“, jis turėtų išmesti tą mintį iš savo galvos, nes jau laikas pradėti kitaip protauti, ba visos negalimybės yra galimos pergalėti.

Jeigu pasiryžai ko siekti, turi pakankamai tvirtos valios ir noro grumtis su visomis negalimybėmis, tai tu viską pergalėsi ir savo tikslą atsieksi, jei tik tikrai to norėsi. Šiandien tokiu dalyku, kaip „negalimas daigtas“, nei Lallo žodyne nerasi; jo suvis nėra.

Kai suplanavai ką veikti ir pradėsi savo užduotį, nekreipk mažiausios domės į kritikuojančius tave.

Gyvenime visuomet buvo, yra ir bus tokių žmonių, kurie toliau savo nosies galo nemato, nors skaito save apšviestais, diplomatais; mes turim daug tokių žmonių, kurie nesvoja, o tuos kurie svajoja vadina bepročiais; toki žmonės neleidžia savo mintims pakilti augščiau nežinystės, toki žmonės per dieną dienas kritikuoja kitus, o patys nei vieno colio pirmyn nepasiiria; toki žmonės priklauso „negalimo daigto“, „partijai“.

Jaunas arba pagyvenęs, moteris ar mergina, kurie turi manstymo jėgas, suplanuoja ką nors veikti, — lai nesitraukia nei vieno žingsnio atgal; planavimas be vykinimo nieko gero nesuteikia; suplanavus būtina reikia vykinti savo planus; je darbo, be pastangų ir tu paliksi „negalimas daigtas“ draugijoj.

Sutiksi kritiką savo darbų, to neprivalai nusigasti; kritika tau turi duoti sujudimo ir energijos. Kai tu esi skiriamas prie svajotojų, atsimink, jog esi skiriamas praklinių žmonių draugijai.

Garsiausi pasaulio vyrai, išradėjai, naujų idėjų skelbėjai, garsiausi karininkai, rašytojai, poetai, kurie tomus eilių prirašė, žmonių jausmus sušvelnino, buvo ir yra skaitomi nepapraktiškais svajotojais. Delto sakau, nereikia bijoti ką nors naujo pradėti. Eik, imk ir dirbk toki darbą, kokis tau patinka, nepaisydamas, kad ir visos pasaulis šauktų, jog: „Negalimas daigtas“.

Sitokiu budu tu gali įtikinti kitus ir įsitikinti pats, kad nėra pasaulyje tokio daikto, kurio negalima būtų padaryti arba atsiekti.

Metodika, I dalis (teoriniai pagrindai), parašė A. Busilas, kaina 7 litai.

Trumpas Piešimo Vadovėlis, sutaisė P. Giedravičius, kaina 3 litai 50 centų (liet.).

Lietuvių Kalbos Pradžios Mokslo Metodika, parašė M. Vasiliauskas, kaina 5 litai.

Pasaulio Istorija arba aiški gyvybės ir žmonių istorijos apybraiža, I tomas, parašė G. H. Wells, autoriui leidus vertė V. K. Račkauskas.

Bendrasis Teisės ir Valstybės Mokslas, G. F. Šeršenavičiaus paskaitos, skaitytos Maskvos Liaudies Universitete, versta iš rusų kalbos, kaina 3 litai 50c. (liet.).

Nusikaltnas ir kova su juo, parašė Dr. V. Viršila, L. Unto lektorius, kaina 25 centai (Lietuvos pinigais).

Kam Reikalingos Vartotojų Bendrovės?, paruošė J. Sodneckis Cheisnau sekdamas, kaina 50 centų (Liet. pin.).

Jonas Amosas Komenskis, didis mokytojas, parašė N. A. (pin.)

Rubakinas, versta iš rusų kalbos, kaina 50 centų (Liet. pin.)

Visuomenės Ukio Istorija, parašė Dr. Budrys, kaina 25 centai (Liet. pin.)

Kam ir Kaip Reikia Skaityti Knygos, parašė N. A. Rubakinas, versta iš rusų kalbos, kaina 1 litas.

Socialistinis ir Kapitalistinis Ukis, parašė Dr. Budrys, kaina 25 centai (Liet. pin.)

Kynų Išminčius Konfucijus, parašė S. A., vertė Leonas Žurauskas, kaina 25 centai (Liet. pin.).

Buda, parašė Tolstojus, kaina 25c. (Liet. pin.)

Tiberijus ir Gajus Grakchai, senovės Rymo kovotojai del žemės ir laisvės, versta iš rusų kalbos, kaina 25c. (Liet. pin.)

Trumpas Anglų Kalbos Vadovėlis, paruošė kun. P. Jakubėnas ir Vl. Jakubėnas, kaina \$1.50.

Elektra ir Jos Istorija, parašė Vl. A., kaina 25 centai (Liet. pin.)

ARIADNA

Vertė A. M. Augunas.

(Tąsa)

Aš paklausiau: kam visas įtarti, kodel sulig viena Ariadna spręsti apie visas moteris? Jau vienas pageidavimas moters apšvietos ir ligių teisų, ką aš suprantu ir įsivaizduoju teisingu reikalavimu, rodo, kad moteris neina į regresą. Bet Šamokinas vos tik girdėjo mano pareiškimą, ir neįtikinčiai šypsojos. Jis pilnai jau buvo persitikrinęs moterų neapkenčijimas, ir peritkrint jį kitaip nebuvo galima.

— E, užteks! — perkirto jis. — Kartą moteris mato manyje ne žmogų, nelygų sau, o patiną ir visą savo gyvenimą rupinasi tik apie tai, kaip suradus geresnį budą man patikti, tai yra užkariaut mane, tai ar gali čia būti kalba apie lygias teises? O, netikėkite joms, jos labai, labai gudrios! Mes, vyrai, rupinamės apie jų laisvę, bet jos visai nenori tos laisvės ir tiktai daro išvaizdą, kad nori. Baisiai gudrios, stebėtinai gudrios!

Man jau buvo nuobodu diskusuot ir norėjosi miego. Aš apsiverčiau veidu į sieną.

— Taip, — girdėjau aš, migdydamasis. — Taip. O visam tam kaltas mūsų išauklėjimas, tėvimi. Miestų išauklėjime ir apšvietojie užima pirmą vietą tikslas, kaip geriau išdirbti iš moters žmogų — žvėrį, tai yra, kad ji patiktų patinui ir mokėtų jį pavergti. Taip. — Šamokinas atsiduso. — Reikia, kad mergaitės būtų auklėjamos ir mokinamos drauge su bernaičiais, kad abeji visuomet bud kruvoje. Reikia auklėti moterį taip, kad ji galėtų, panašiai vyrui, matyt savo klaidas, o dabar ji, sulig jos išrokavimu, visuomet neklaidinga. Įkalbinėkite mergaitę jau nuo vystyklų, kad vyras, pirm visko, ne kavalierius ir ne jaunikas, o jos artimas, visame jai lygus. Mokykite ją logiškai mąstyti apie viską ir netikrinkite jai, kad jos smegenys mažiau nerika, negu vyras ir iš tos priežasties ji gali turėti menkas pasekmes moksle, supratime ir, abelnai, kulturiniame klausime. Juk ir nesuaugęs jaunuolis turi mažiau smegenų, negu suaugęs vyras, vienok jis ima dalyvumą visame gyvenime, kovoja už buvį, dirba, kankinasi. Nereikia taipgi, baidyti neštumu ir gimdimu, visu pirma delto, kad juk moters kas mėnesį negimdo; o antra, nevisos moterys gimdo, o trečia, paimkime dorą kaimo moterį, tai pamatysime, kad ji per dieną dirba, o vakare gimdo ir nieko su ja neatsitinka. Pagaliaus turi but pilniausia lygybė abelname gyvenime. Jeigu vyras moterei paduoda kede, ar pakelia nupuolusią skepetaitę, tai kodel gi moteris negali tuo patim atsikimoti. Aš nieko prieš tai neturėčiau, jeigu gero išauklėjimo mergina pagelbėtų man apsilvinti žiponą, ar paduotų man stiklą vandens.

Daugiau aš nieko negirdėjau, nes užmigau. Sekantį rytą anksti, kai mes artinomes prie Sevastopolio, buvo nemalonus drėgnas oras. Supo laivą. Šamokinas sėdėjo su manim, ką tai mąstė ir tylėjo. Vyras, su pastatytais kalmieriais ir moterys su išbalusiais užmiegotais veidais, kai suskabino pusryčių, visi leidosi žemyn. Viena ponija, jauna ir labai daili, ta pati, kuri Voločinske pyko ant valdininkų, sustojo ties Šamokiniu ir tarė jį:

— Džian, nekuriuos tavo daiktus nuputė!

Vėliau, gyvenant Jaltoje, aš mačiau, kaip ta pati dailioji ponija, veik tekina bėgo, o drauge su ja du karininkai vos spėjo eit, ir vieną kartą aš mačiau ją tam tikra kepuraitė ir su žiursteliu apsigaubusią, kai ji teplojo spalvomis ką tai tokio, o apie ją grumėsi burys žmonių ir gėrėjosi. Pasi pažinau ir aš su ja. Ji drūčiai-drūčiai paspaudė man ranką ir, žiurėdama į mane iš aukšto, padėjojo saldžiai skambančiu balseliu už patenkiniimą jos veikalais, kuriuos aš esu parašęs.

— Netikėkite, — pašnabzdėjo man Šamokinas: — ji nieko jūs rašyto neskaitytė. Kaip tai prieš vakarą, kai aš išėjau pasivaikštinėt, mane pasitiko Šamokinas; rankose jis laikė rišuliukus su užkandžiais ir vaisiais.

— Kunigaikštis Maktujevas čia! — tarė jis džiaugsmingai. — Vakara atvažiuo su juo! Dieve, — tęsė žiurėdamas dangun ir spausdamas prie krutinės rišuliukus: — jeigu ji susitaikys su kunigaikščiu, tai reiš-

A. Cechov.

kia liuosybė, aš galiu tuomet važiuoti kaiman, pas tėvą.

Ir jis nubėgo toliau. Sekantį rytą po to susitikimo aš apleidau Jaltą ir kuo pasibaigė Šamokino romanas — man nėra žinoma.

(Užbaiga)

Neuman.

VERGAI.

(Iš vokiško)

Ilgai nešiojo jie ant savo pečių šiuos beprotiškus sunkumus. Nesiskųdami linko nuo maišų dvokiančio smėlio.

Tyliai, mušami rimbais, ėjo į požemius geležies, kad iš jos patys sau nusikalėtų geležinius pančius... Tai buvo baisus, užburtas ratas, bet jie tylėjo.

Ir staiga pajautė jie, kad jų naštos įleido nagus, draskančius nagus. Juose įaugo nagai, kabinosi vis gilyn ir gilyn, mintant krauju, visa naikinant...

Tuomet plačia vilnia išsiliejo neramus užimas.

Jie prabilo. Tskart silpnas jų balsas darėsi vis skambesniu ir tvirtesniu ir nekurie drąsuliai dainavo:

„Broliai, pirmyn! Nusikratykite niekšiško bailumo kartu su suplyšusiu maišu sutrunijusių įpročių. Ištieskite išdidusius pečius, galvas pakelkite aukštyn, bukite tvirti, laisvi!..

Tamsios uolos sutriuškintos valdžios nebesugebės jus sulaukyti. Stokit, tat, broliai, pirmyn ir drąsiau. Lai pranyksta, kas išnykti turi!

Ir tukstančiai užkimusių balsų rėkė: „Lai pranyksta, kas išnykti turi!“

Galingos vilnys didelės jūros žmonių iširtimo susiubavo, sukilo.

Jie išėjo! Aiškūs žaibai kovoje su debesiais juos drasko, veria perdēm. Ir kuomet, nugalėti baltsgenomais ašaromis, lunks žemėn debesi, aiškiai mėlynam linklsmam dangui sužibės saulė!

Jie išėjo! Aiškūs žaibai kovoje su debesiais juos drasko, veria perdēm. Ir kuomet, nugalėti baltsgenomais ašaromis, lunks žemėn debesi, aiškiai mėlynam linklsmam dangui sužibės saulė!

Jie išėjo! Aiškūs žaibai kovoje su debesiais juos drasko, veria perdēm. Ir kuomet, nugalėti baltsgenomais ašaromis, lunks žemėn debesi, aiškiai mėlynam linklsmam dangui sužibės saulė!

Jū daug. Jie druti, jie pergalės!

J. Dg. — Levonas.

DARBO KARIUOMENĖ.

Vos rytas prašvinta, nuskurę buriar Per miegantį miestą žingsniuoja niuriai: Tai darbo kariuomenė traukia.

Ilgai farkši gatvių pilki akmenai, O tvankių dirbtuvių stiebai kamina Jau ruksta — ateinančių laukia.

Kai vakaro sutemos miestą apgaus, It kraugerės šmėklos, dirbtuvės subaus, Ir vėl tarkšės priemiesčių gatvės.

Belaimiai, kas traukia neturto keliu, Juo pradeda eiti mažu vaikeliu, Ir eina kasdien lig senatvės.

„Tėveli, tėveli, kas ten taip atdunksi?“ — „Miegokit, vaikeliai, tai juodvarniai krunksi?“ Ramina Laisvumas vaikus, Nors pats jis kažko neramus.

„Tėveli, tėveli!“ — vyresnis nubunda: „Kas ten taip atžvangsi? ko žemė taip dunda?“ — „Tau žvangsi, matyti, sapne...“

„Tai ošia, vaikeli, giria!“ Ir vėl visi miega. Tik vienas pašoksta: „Tėveli! Kas ten? Ar tai akmens taip sprogsa“

Tėveli, iš kur ta pyška?“ Bet niekas nė žodžio — tylia.

Ir pradeda klykti. Mažučiai sukyla. Kukčiavimas. Verksmas lyg ryto netyla. Tik auštant suminga vaikai. Linksni nekalti jų sapnai.

Šypsodamos saulė iš užmiško rieda. Pušynas nubunda, čilbunai jau gieda.

Bet kas tarp žaliųjų pušų Pakasta po žemių šviežių? Šypsodamos saulė apšviečia ir kelį, Bet kas ant jo dulkių tą debesį kelia?

Greičiau pasitruokit iš čia: Tai joja kazokai risčia.

(„Vainikai“)

S. L. A. REIKALAI

IS SLA. 2 APSKR. SUVAZIAVIMO.

Gegužės 23 d. š. m. Mc Kinley Park svet., prie 39-tos ir Western gatvių, Chicagoj, atsi- buvo SLA. 2 apskr. suvažiavi- mas, kuriame dalyvavo 59 dele- gatai nuo 10-ties kuopų, atsto- vaudami virš 1,400 narių.

Suvažiavimo atlikti svarbesni darbai yra sekami: SLA. 194 kp. delegatas K. Danta atsišau- kė į delegatus pranešdamas, jog jų kuopos narys J. Stankaitis yra senai sergantis ir randasi miesto sanatorijoje, o jo šeimyna esanti sunkioj padėty, tai 194 kp. paramai Stankaičio šeim- nos išleisus serijas, kurių pla- tinimui prašė delegatus paimti. Ant vietos tapo nutarta nupir- ki apskričio vardu dvi serijas už \$6.30. Paskiau delegatai vien- balsiai sutiko, kad būtų padary- ta tam tikslui kolekta ir liko su- rinkta aukų \$25.30. Tai jau ne be pirmo parama per 2 apskr. tam nelaimingam nariui S. Bu- vusiam apskričio koncerte vasa- rio 9 d. buvo surinkta rodos \$16.00. Reikiama, prie SLA. pri- klausant laike ligos ar šiaip ne- laimei patikus, ne tik kad pri- klausomą pašalpą narys gauna, dar gauna nuo tos organizacijos narių, kuopų bei apskričių įvai- rios paramos. Kurie dar ne- priklausomai prie SLA., turėtų kuo greičiausia prisirašyti, nes tai viena geriausia tos rusies lietu- vių organizacija.

Toliaus suvažiavimas nutarė pasiųsti pasveikinimą busian- čiam SLA. Seimui, su \$15.00 au- kų N. ir Našliaičių Fondan.

Apkalbėta klausimas perkeli- mom SLA. Centro į Chicago. Veik- vienbalsiai delegatai išsireiškė už perkėlimą. 194 kp. delega- tas K. Danta pakėlė klausimą, kad „Tėvynės“ spaustuvė būtų unijinė. Nes neunijinės spaus- tuvės spauda esą neparanku pla- tinti, ypač tarpe unijistų dar- bininkų. Jis priparodė faktais, kad jam jartavinėjant savo kuo- pos (194) parengimo tiketus, kurie būvę spausdinti ne unijos spaustuvėje, tekę pasimokėti \$5.00 hausmės. Mat budamas unijistas per neapsižiūrėjimą pradėjęs turgavot tuos tiketus unijos susirinkime. Tą klauši- mą apkalbėjus, delegatai išreiškė pagėdavimą, kad „T.“ spaus- tuvė būtų suunijizuota gali- maus trumpiausiu laiku. Šiaip suvažiavimas buvo tvarkingas, iš- keltus klausimus delegatai svar- stė rimtai, kas labai pagirtina.

Spaudos komisija:

P. J. Petronis,
F. Levulis,
J. Buragas.

SLA. 1-mo APSKRIO ISVA- ZIAVICIUS.

Visų 1-mo apskr. narių žiniai. Kaip žinoma, išvažiavimas atsi- bus 27 d. birželio, 1926 m., Lake Wood Parke.

Specialiame posėdyje SLA. 1-mo apskričio valdybos ir ko- misijos prigebėjimui išvažiavi- mą kuopasekingiausia sureng- ti, atsi- buvusiam 25 d. balan- dzio, 1926 m., Girradville, Pa., buvo nutarta atspausdinti didė- lių langinių ir mažų rankinių plakatų, kuriuos paskirstyta nu- siųsti atsakomingsiems pasitikė- timiems apskričio darbuotojams.

A. Saukevičius apsiėmė plaka- tus išplatinti Shenandoah, Gil- berton, Frackville, St. Clair ir Port Carbon, Pa.

J. Želvys — Girradville ir Ashland, Pa.

J. D. Taunio vardu pasiųsti del Kulpmont ir Mt. Carmel Pa. St. Gegužio — Mahanoy City, Pa.

J. Gudžiausko — Tamaqua, Coaldale ir Tuscarora.

S. Bulotai — New Philadel- phia ir Middleport, Pa.

K. Arminui — Minersville, Martin ir Seltza, Pa.

Pilnai tikiu, kad visi pažymė- ti darbuotojai plakatus yra ga- vę. Kad pasekingiausia išgarsi- nus jie vieni to padaryti negalės, todėl aš širdingai kviečiu vi- sus pirmo apskričio rybose na- rius pagelbėti plakatus išgarsin- ti. Ar gal kur nors tie plakatai tinkamai nėra dalinami — gar- sinami, tai gerbiami nariai, ži- nodami pas ką plakatai atsiųsti, malonėkite paraginti ir kartu padedant padirbėti, nes nuo tin- kamo išgarsinimo ir pasekmės išvažiavimo priklausom. Todėl ne- šiodami plakatus visur raginki- me kuodaugiausia važiuoti.

Kas automobiliais, kas tro- kais, gatvekariais ar traukini- aisiais, visi urmu į Lakewoodę pikniką 27 d. birželio, 1926 m.!

K. Arminas,
SLA. 1-mo apskr. sekr.

ARTINANTIS SLA. 1 APSKRIO ISVAZIAVIMUI.

Apart to, kas jau buvo prane- šta SLA. 1 apskričio išvažiavi- mo programe, pasižadėjo daly- vauti dar ve kas:

Dručiuolis Pranas Matusėvi- čius iš Kulpmont. Nors dabar jis važinėja po S. V. su Ring Cirk Co., tačiau komisija už- tikrino, kad apskričio išvažiavi- man jis prišbus, kad ir „Norve“ (Amundsen'o ekspedicijos or- laivis) priseitų panaudoti.

Kalbėtojai bus net iš Chica- gos. Jie užsuks pas mus, kai grįž iš Seimo.

Kas nežino prof. H. White iš Ashland, to genealo muziko?! Nors jis ne lietuviškai, pusė angli- škiai, tokiu būdu galės supra- sti ir „jankės“ kame dalykas.

Zenkleliai, kurie parsidavinės laike išvažiavimo, tikrai ide- aliai, nes simbolizuoja tautos emblemą — vėliavą ir aplinkui parašas: „SLA. 1-mo apskričio išvažiavimas 6—27—26 Lake Wood Park.“

Taigi visi, kas gyvas, sekma- dieny (Nedėlio) birželio 27 dieną į Lake Wood!

J. D. Taunis,
už išvaž. reng. kom.

IS SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

Laikytame SLA. 100 kuopos susirinkime birželio 6 d. L. D. Klube, 310 Main St., padaryti šie tarimai: 1 — Nutarta ruošti šeiminišką išvažiavimą. 2 —

Aukoti iš kuopos išdo \$25.00 ir pasiųsti SLA. Seimui pasveiki- nimą. Auka siųsti SLA. Sei- mui. Auka skirsta dviem tiks- lams: Našlių ir Našličių Fon- dan \$15.00 ir biedniems moks- leiviams \$10.00.

Sekantis susirinkimas nutar- ta laikyti liepos 4 d., 9 val. iš ryto, L. D. Klube. Visuomet reguliariai kuopos susirinkimai būdavo antra val. po pietų. Ši- pradžiesties businio apskričio pikniko Midway Parke liepos 4 d. atkeltas tik ši sykį susirinki- mas ir tyro valanda. Šiuomi prašau narių įsitęmyti, nepa- miršti ir visiems susirinkti lie- pos 4 d. 9 val. išryto. Kiti su- sirinkimai bus laikomi papras- tai. Kviečiu tuos narius, kurių yra mokesstys užsivilkos, išven- gimui suspendavimo, būtinai ateiti ir užsimokėti.

Buvo pakeltas klausimas ir daug kalbėti, kad kuopa ruošyt- dent sykj į mėnesį pašnekas susirinkimuose, sulkvietus vietos lietuvių.

Diskusijose pasireiškė gerų minčių, buvo ir peiktinų. Nu- rodyta, kad amerikoniai ir kitų tautų žmonės, aukščiausia kulturoj pakilusieji, susėję diskutuoja, gvildena gyvenimo reikalus, poli- tikos, kultūros ir kitokių draugijinius klausimus. Kiti i- rodė, jog tarpe musų Amerikos lietuvių išvystė toks netikęs gaivalas, kuris tik tam ir te- vartoja lietuvių kalbą laikrašti- ją ir net knygas leidžia, kad neigti visa, kas yra lietuviška, kas mus visiems gerbtina ir brangintina: Lietuvos kraštas, jos reikalai šitam gaivalui yra svetimi. Sakau, ta mintis tei- singa, nes esant lietuvių spiau- dyti ant Lietuvos reikalų, nieki- ninti Lietuvą ir buti priešū- tiems, kurie degančia širdžia del gimtinio krašto ir jos žmonių reikalų dirba, — tokie gyvunai ar neturi pilno proto, arba yra proto vergai. Nabalsuota pa- nekų neruošti. Dar vienas kal- kurių narių nekultūriškumas, tai tas, kad be pamato laike su- sirinkimo užsipliuti ant kuopos valdybos. Pereitą sykį puita fin. raštininkas, ir taip žioplai, kad tiesiog reikia stebėtis, ar kas blogo nėra su tokiais na- riiais. Atsistoja, na, ir rodo pir- štu: mes tau algą mokam, mes tau algą mokam! Kam čia iš- mėtinėti apie tą mokėjimą. Nu- tarta mokėti metiniam susirin- kime, tai raštininkas ir gaus. Nutars nemokėti, gal rasis ku- ris ir uždyką dirbs. Priekaiš- tas daryta delto, kad keli tingi- nio liga sirgdami nariai neatėi- na į susirinkimą užsimokėti mo- kesčių. Jiems buvo pranešta, jog jų už apikalės raštininkas spēka neįstengs attempti, jei patys neina. Pats priekaištas lieka be pamato. Toks elgesis gero kuopai neleima, tik kvėpia dvasia lig kad būtų kokių keno nors instruktuoti vien kuopoj trukmą kelti. Taip elgtis ne- padoru.

Teko girdėti, kad ir mus drau- giški kaimynai kenosičiai, t. y. SLA. 212 kuopa yra nutaru- si ruošti išvažiavimą. Ar nebu- ty gerai, kad komitetai 212 kp. ir 100 kp. susitarų paimti kur tarpe Racino ir Kenosha iš- važiavimui vietą ir bendrai abi- dvi kuopos suruoštų išvažiavi- mą? Pats išvažiavimas išeitų gyvensnis. Rengėjai, pasitarkite del šio reikalo.

M. Kasparaitis.

SLA. 135 kp., Philadelphia, Pa.

Gerbiamoji Redakcija:— Siunčiu Redakcijai p-nios Ur- šulės Druktaitienės laiškelį. Tą laiškelį malonėkite patalpinti „Tėvynėj“. Musų kuopos vie- nas narys persiskyrė su šiuo pa- satliu ir priklausanti pinigų suna buvo išmokėta jo varge paliktai moterei. Todėl ji rei- šia, be mūsų pritarimo, aprupina- ma visai organizacijos reikalai. Tokia nuomonė yra labai klai- dinga. Ir turite žinoti taipgi, kad jei kas blogo įvyko susirin- kime, tai tame susirinkime bu- vo daugiau narių, kurie tokiems blogiems užnamams pritarė, kad tokių narių valia paėmė vir- šų. Atminkite, kad jusų nesil- lankymas užgauna jusų kuopą.

Kp. Narys.

SLA. 315 kp., Hudson, N. Y.

SLA. 315 kuopa rengia links- mą pikniką, kuris įvyks sekma- dieny, birželio (June) 27 dienoj ant Martin Keips farmos (ukės). Pradžia 10 val. ryte.

Gerbiami Hudsono ir apie- linkės lietuviai ir lietuvaitės, vi- si atsilankykite į šį pikniką ir praleiskite laiką tyrame ore. O kai del smagumo, tai jo turėsi- te čia tiek, kad ir parvažiave namo, dar galėsite kitiems pa- dalinti. Bus lietuviška muzika, grieš lietuviškų šokių, sal- džių ir karčių gėrimų, kiek tik siela trokš, valgių taipgi nesto- kuos — alkaniems neprisė- vėkstinėti. Dručiuoliais bus progos parodyti savo spēką vir-

vų aplikacijos buvo pridutos pirmiaus. Labai būtų malonu matyti, kad ir kiti SLA. nariai pasektų Draugelių šeimynos pa- vyzdžiui. Tada SLA. augtu, bu- jotų ir plėstų savo kultūrinį darbą.

Kai visi kuopos reikalai ap- svarstyta, susirinkimas tapo už- darytas.

SLA. 226 kp. koresp.

SLA. 27 kp., Auburn, Ill.

6 d. birželio laikytame kuopos susirinkime Karolio Uleskio sve- tainėj ligonių lankytojų rapor- tas parodė, kad ligonių esama keleto. Be to, kuopos sekreto- rius pranešė, jog tulas ligonis nesilaikė taip, kaip reikalauja- ma iš ligonių. Todėl šio ligo- nio klausimas atidėta apsvar- stymui sekantiame susirinkime. Antra komisija pranešė, kad grindys šokiams jau nupirktos ir nutiestos Dodge girioje, ka- me pereitais metais buvo ren- giami piknikai. Todėl šiomet musų kuopa, rasi, turės geres- nių pasekmių iš piknikų. Kuo- pa nutarė taipgi rengti pikni- ką birželio 20 dieną. Tai bus pirmas šiomet SLA. 27-tos kuopos piknikas. Linkėtina, kad namiskiai skaitlingai į pikniką atsilankytų. Kviečiame ir apie- linkių lietuvių į šį pikniką. Giria yra graži, šokiams vieta ytin didelė. Trečias kuopos nu- tarimas yra toks: paaaukoti moksleivių fondui \$10.00 ir pa- siųsti pasveikinimą SLA. Sei- mui. Matyti, kad kuopoj randa- si narių, kurie velija jaunimui geresnės ateities.

Juozas Žvingilas.

SLA. 158 kp., Springfield, Ill.

6 d. birželio įvyko pusmetinis SLA. 158-tos kuopos susirinki- mas, kuris galima prisikaityti į rimtų susirinkimų eilę. Susirinkime rimtai svarstyta bė- gantieji kuopos reikalai, kurių nemažai randasi.

Gerbiamieji 158 kuopos na- riiai, jusų šventa pareiga yra bu- tinai lankyti kuoskaitlingiausia į susirinkimus. Jusų parei- ga yra rimtai svarstyti savo kuopos ir visos SLA. organizac- ijos reikalus. Tuomet nereik- kės klausinėti vienam kito, kas nutarta pereitame susirinkime, ar gerai, ar blogai nutarta. Bu- ty dar pusė bėdos, jeigu teikia- mos vėliau žinios teisingo švie- soj atvaizduotų susirinkimo eiga ir tarimus. Bėda bet gi yra ta, kad po susirinkimo atsiranda žmonių, kurie papas- koja apie susirinkimą daug ne- teisybės.

Kuopos nariai, jus turite ži- noti, kad kuopos tarimai ir dar- buotė liečia daugiau ar mažiau netik visų pačių kuopą, bet taip- gi visą SLA. Nemanykite taip- gi, kad vien tik viršininkų ga- lia, be jusų pritarimo, aprupina- ma visai organizacijos reikalai. Tokia nuomonė yra labai klai- dinga. Ir turite žinoti taipgi, kad jei kas blogo įvyko susirin- kime, tai tame susirinkime bu- vo daugiau narių, kurie tokiems blogiems užnamams pritarė, kad tokių narių valia paėmė vir- šų. Atminkite, kad jusų nesil- lankymas užgauna jusų kuopą.

Kp. Narys.

SLA. 191 kp., West Frank- fort, Ill.

Pranešu visiems nariams, kad 4 d. liepos susirinkimas ne- įvyks del tam tikrų priežasčių. Todėl malonėkit visi nariai ir narės atsilankyti į susirinkimą, kuris įvyks 12 d. liepos, 1926 m., 6 val. vakare, pirmadieny, Lietuvių Svetainėj. Ateikite ir užsimokėkite mokesčius la- biausia tie, kurie esat skolingi jau kelintam mėnuo. Tigi tu- rite atsisteiti su draugija, nes patikmus nelaimė, kad neru- gomet ant draugijos ir valdy- bos. Vien tik delto, kad dasilei- džiat patys save suspenduot arba ir iki išbraukimui laukiate, žinokit, kad suspenduotas nega- li gauti pašelpos ir negali ru- got ant nieko.

P. A. Deveikis — sekr.

Padėkos laiškas.

Gerbiamas Tamsta:— Laišką su dėkiais nuo Tam- tos apturėjau, už ką širdingai ačiūjuoju. Čekius išmainiau be jokiu kliučiu ir pinigai tie man yra žymi parama, dalį dar rei- kia graboriu užmokėti, o kiti takšas ir tt.

Aš noriu Tamstai išreikšti mano širdingiausį dėkingumą už pasidarbavimą mano labui. Aš busiu visada dėkinga ir nie- kad nepamiršiu Tamstos drau- gišką atsinešimą mano nelai- me.

Taipgi aš trokštu išreikšti ma- no dėkingumą SLA. 135 kuopai už jų simpatiją ir prijautimą mano nelaimėms.

Daug lengviau perkėsti tą skaudų smugį, kada visur apie mane reiškiasi draugiškumas ir nuoširdingumas.

Tad tardama vieną didelį ačiū, aš lieku, Su gilia pagarba, Uršulė Druktaitienė,

R. F. D. Nr. 2, Suakertown, Pa.

PROTOKOLAS

SLA. 6-to apskričio suvažiavi- mo, įvykusio gegužės 23 d. 1926 m., Indiana Harbor, Ind., 3420 Michigan Ave.

1. Suvažiavimą atidarė apskr. pirmininkas p. P. S. Rindokas 3 val. po pietų. Skaitytas die- motvarkis ir priimtas be patai- tų.

Vardoaukis valdybos — ne- atvyko Dr. Montvidas, apskr. org., N. Dubauskas, finansų sekr. ir ponis E. Satkauskienė, vice-pirm.

2. Pirmininkas visų atsilan- kusių paskyrė mandatų komisiją iš trijų delegatų: ponios K. Kat-

kevičienės, A. Vilio ir J. Trijo- nio.

3. Kalbos. Kalbėjo p. P. Ru- dis, šios kolonijos vietinės kuo- pos pirm. Jis sveikino atsto- vus, patardamas nuoširdžiai vi- siems išvien darbuotis SLA.

Antras kalbėjo p. K. Rugis, nu- rodydamas vaisius musų 6-to apskričio darbo. Trečias kalbė- jo p. J. Trijonis, patarė labiau pasidarbuoti, kad daugiau kuopų patraukus į 6-tą apskritį, o rimtom kuopom tik čia ir vieta.

Ketvirtas kalbėjo p. Pr. Kesilis, — esą smagu matyti daug moterų delegačių, jos priduo- dančios daug svarbos 6-tam ap- skričių.

Kenka kalbėjo ponis P. Balec kienė. Ji savo kalboje nurodė, kaip būtų naudinga SLA., kad perkėlus Centrą į Chicago. Jau- nuolių organizavimo klausimas turi būti išrištas šiame Seime, ir daugel kitų organizacijai nau- dingų reikalų suminėjo. Šeštas kalbėjo p. A. Kondrotas. Jis sakė, jog esąs senas, nuo pra- dmos metų delegatas iš 109-tos kuopos į 6-tą apskr. Tik del- daugel įvairių priežasčių musų kuopos delegatai negalėjo at- kaisyti ir daug ką naujo išgirs- ti. Ateidami atsiveskite naujų narių įsirašyti į SLA. 163 kuopą.

J. Pocius — sekr.

SLA. 168 kp., Stamford, Conn.

Pranešu SLA. 169 kuopos na- riams, kad del pikniko, kurį tu- rėsime 4 d. liepos, kitas kp. mē- nesinis susirinkimas atsišubs 11 d. liepos. Todėl meldžiu visus narius ir narės į ateinantį susi- rinkimą atsilankyti liepos 11 d. Turėsime daug reikalų apsvar- styti. Taip pat delegatai, sugri- žę iš SLA. Seimo, išduos rapor- tus. Tai bus kiekvienam ko pa- klausyti ir daug ką naujo išgirs- ti. Ateidami atsiveskite naujų narių įsirašyti į SLA. 163 kuopą.

SLA. 191 kp., West Frank- fort, Ill.

Pranešu visiems nariams, kad 4 d. liepos susirinkimas ne- įvyks del tam tikrų priežasčių. Todėl malonėkit visi nariai ir narės atsilankyti į susirinkimą, kuris įvyks 12 d. liepos, 1926 m., 6 val. vakare, pirmadieny, Lietuvių Svetainėj. Ateikite ir užsimokėkite mokesčius la- biausia tie, kurie esat skolingi jau kelintam mėnuo. Tigi tu- rite atsisteiti su draugija, nes patikmus nelaimė, kad neru- gomet ant draugijos ir valdy- bos. Vien tik delto, kad dasilei- džiat patys save suspenduot arba ir iki išbraukimui laukiate, žinokit, kad suspenduotas nega- li gauti pašelpos ir negali ru- got ant nieko.

P. A. Deveikis — sekr.

Padėkos laiškas.

Gerbiamas Tamsta:— Laišką su dėkiais nuo Tam- tos apturėjau, už ką širdingai ačiūjuoju. Čekius išmainiau be jokiu kliučiu ir pinigai tie man yra žymi parama, dalį dar rei- kia graboriu užmokėti, o kiti takšas ir tt.

Aš noriu Tamstai išreikšti mano širdingiausį dėkingumą už pasidarbavimą mano labui. Aš busiu visada dėkinga ir nie- kad nepamiršiu Tamstos drau- gišką atsinešimą mano nelai- me.

Taipgi aš trokštu išreikšti ma- no dėkingumą SLA. 135 kuopai už jų simpatiją ir prijautimą mano nelaimėms.

Daug lengviau perkėsti tą skaudų smugį, kada visur apie mane reiškiasi draugiškumas ir nuoširdingumas.

Tad tardama vieną didelį ačiū, aš lieku, Su gilia pagarba, Uršulė Druktaitienė,

R. F. D. Nr. 2, Suakertown, Pa.

PROTOKOLAS

SLA. 6-to apskričio suvažiavi- mo, įvykusio gegužės 23 d. 1926 m., Indiana Harbor, Ind., 3420 Michigan Ave.

1. Suvažiavimą atidarė apskr. pirmininkas p. P. S. Rindokas 3 val. po pietų. Skaitytas die- motvarkis ir priimtas be patai- tų.

Vardoaukis valdybos — ne- atvyko Dr. Montvidas, apskr. org., N. Dubauskas, finansų sekr. ir ponis E. Satkauskienė, vice-pirm.

2. Pirmininkas visų atsilan- kusių paskyrė mandatų komisiją iš trijų delegatų: ponios K. Kat-

kevičienės, A. Vilio ir J. Trijo- nio.

3. Kalbos. Kalbėjo p. P. Ru- dis, šios kolonijos vietinės kuo- pos pirm. Jis sveikino atsto- vus, patardamas nuoširdžiai vi- siems išvien darbuotis SLA.

Antras kalbėjo p. K. Rugis, nu- rodydamas vaisius musų 6-to apskričio darbo. Trečias kalbė- jo p. J. Trijonis, patarė labiau pasidarbuoti, kad daugiau kuopų patraukus į 6-tą apskritį, o rimtom kuopom tik čia ir vieta.

Ketvirtas kalbėjo p. Pr. Kesilis, — esą smagu matyti daug moterų delegačių, jos priduo- dančios daug svarbos 6-tam ap- skričių.

Kenka kalbėjo ponis P. Balec kienė. Ji savo kalboje nurodė, kaip būtų naudinga SLA., kad perkėlus Centrą į Chicago. Jau- nuolių organizavimo klausimas turi būti išrištas šiame Seime, ir daugel kitų organizacijai nau- dingų reikalų suminėjo. Šeštas kalbėjo p. A. Kondrotas. Jis sakė, jog esąs senas, nuo pra- dmos metų delegatas iš 109-tos kuopos į 6-tą apskr. Tik del- daugel įvairių priežasčių musų kuopos delegatai negalėjo at- kaisyti ir daug ką naujo išgirs- ti. Ateidami atsiveskite naujų narių įsirašyti į SLA. 163 kuopą.

J. Pocius — sekr.

SLA. 191 kp., West Frank- fort, Ill.

Pranešu visiems nariams, kad 4 d. liepos susirinkimas ne- įvyks del tam tikrų priežasčių. Todėl malonėkit visi nariai ir narės atsilankyti į susirinkimą, kuris įvyks 12 d. liepos, 1926 m., 6 val. vakare, pirmadieny, Lietuvių Svetainėj. Ateikite ir užsimokėkite mokesčius la- biausia tie, kurie esat skolingi jau kelintam mėnuo. Tigi tu- rite atsisteiti su draugija, nes patikmus nelaimė, kad neru- gomet ant draugijos ir valdy- bos. Vien tik delto, kad dasilei- džiat patys save suspenduot arba ir iki išbraukimui laukiate, žinokit, kad suspenduotas nega- li gauti pašelpos ir negali ru- got ant nieko.

P. A. Deveikis — sekr.

Padėkos laiškas.

Gerbiamas Tamsta:— Laišką su dėkiais nuo Tam- tos apturėjau, už ką širdingai ačiūjuoju. Čekius išmainiau be jokiu kliučiu ir pinigai tie man yra žymi parama, dalį dar rei- kia graboriu užmokėti, o kiti takšas ir tt.

Aš noriu Tamstai išreikšti mano širdingiausį dėkingumą už pasidarbavimą mano labui. Aš busiu visada dėkinga ir nie- kad nepamiršiu Tamstos drau- gišką atsinešimą mano nelai- me.

Taipgi aš trokštu išreikšti ma- no dėkingumą SLA. 135 kuopai už jų simpatiją ir prijautimą mano nelaimėms.

Daug lengviau perkėsti tą skaudų smugį, kada visur apie mane reiškiasi draugiškumas ir nuoširdingumas.

Tad tardama vieną didelį ačiū, aš lieku, Su gilia pagarba, Uršulė Druktaitienė,

R. F. D. Nr. 2, Suakertown, Pa.

PROTOKOLAS

SLA. 6-to apskričio suvažiavi- mo, įvykusio gegužės 23 d. 1926 m., Indiana Harbor, Ind., 3420 Michigan Ave.

1. Suvažiavimą atidarė apskr. pirmininkas p. P. S. Rindokas 3 val. po pietų. Skaitytas die- motvarkis ir priimtas be patai- tų.

Vardoaukis valdybos — ne- atvyko Dr. Montvidas, apskr. org., N. Dubauskas, finansų sekr. ir ponis E. Satkauskienė, vice-pirm.

2. Pirmininkas visų atsilan- kusių paskyrė mandatų komisiją iš trijų delegatų: ponios K. Kat-

kevičienės, A. Vilio ir J. Trijo- nio.

3. Kalbos. Kalbėjo p. P. Ru- dis, šios kolonijos vietinės kuo- pos pirm. Jis sveikino atsto- vus, patardamas nuoširdžiai vi- siems išvien darbuotis SLA.

Antras kalbėjo p. K. Rugis, nu- rodydamas vaisius musų 6-to apskričio darbo. Trečias kalbė- jo p. J. Trijonis, patarė labiau pasidarbuoti, kad daugiau kuopų patraukus į 6-tą apskritį, o rimtom kuopom tik čia ir vieta.

Ketvirtas kalbėjo p. Pr. Kesilis, — esą smagu matyti daug moterų delegačių, jos priduo- dančios daug svarbos 6-tam ap- skričių.

Kenka kalbėjo ponis P. Balec kienė. Ji savo kalboje nurodė, kaip būtų naudinga SLA., kad perkėlus Centrą į Chicago. Jau- nuolių organizavimo klausimas turi būti išrištas šiame Seime, ir daugel kitų organizacijai nau- dingų reikalų suminėjo. Šeštas kalbėjo p. A. Kondrotas. Jis sakė, jog esąs senas, nuo pra- dmos metų delegatas iš 109-tos kuopos į 6-tą apskr. Tik del- daugel įvairių priežasčių mus

Katalikų Bažnyčia ir Politika

Šitokių antgalvių tilpo žurnalo „The Forum“ kovo mėnesio laidoj grafo Giuseppe Dalla Torre straipsnis. Dalla Torre yra redaktorius „Observatore Romano“, vienintelio pasaulio dienraščio, kurį leidžia pats popiežiaus sostas. Tokio autoriaus straipsnis katalikų bažnyčios ir politikos santykių klausime turi ne menkos svarbos. Todėl ir paduodama žemiau ytin ilgos ištraukos iš jo.

Politikos Dirva.

Torre sako: „Žodis „politika“ išėjo už ribų, kuriose jis reiškė tik visapusišką valstybės darbuotę jos santykiuose su savo piliečių interesais ir su kitų valstybių interesais; jis šiandien ženkliną politinių partijų judėjimą, pačią kovą ir platformų esmę, įvairias taip pavienius asmenų, kaip grupių įtakas. Taigi rodosi aišku, kad politika, kurią užėmė tikyba ir bažnyčia, — tai yra dvasinis gyvenimas ir galia, — negali būti ta pati abiejose dirvose...“

Taigi, pasak Torre'o, tikra žodžio „politika“ reikšmė esanti valstybės darbuotė, liečiančią taip savus gyventojus, kaip svetimas valstybes. Vėlesniuose betgi laiku žodis „politika“ įgijęs reikšmę netik valstybės darbuotės, bet politinių partijų ir grupių organizavimas, propaganda, kovas etc.

Bažnyčios Dirva.

Torre daro išvadą iš to, ką jis pasakė aukščiau:

„Politika tečiaus grieščiui skuriasi nuo tikybės, — tai yra nuo to aktyvaus jausmo ir nuo to mokymo, kurie veda žmogų garbinti Dievą ir pildyti jo įstatymą, — ir nuo bažnyčios, kuri reikią organizuotą visuomenę tikyba tikslu pagelbėti tikintiesiems atsiekti jų aukščiausių, dvasinių siekių. Politika skiriasi nuo moralybės (doros), kadangi ji apeliuoja į visuomenę, kadangi domėsi išlaikine darbuote, reguliuoja ją, kuomet moralis (doros) įstatymas domėsi nematoma sąžine, kuri yra įstatymu pasiryžimų, o ne tvarkymo faktų.“

Rodosi aišku. Politikos laukas yra svieto „mornastys“, o tikybės ir bažnyčios (kuri, pasak Torre, esanti organizuota tikyba) darbuotės lauku yra ruošti tikintuosius dangaus karalystei. Bet čia Torre priemena mum ir apie moralį įstatymą, kuris reguliuoja vidinių mūsų gyvenimą, mūsų sąžinę.

Kame Šuva Pakastas.

Torre nurodo, kad: „Moralis tečiaus įstatymas ekzistuoja visiems laisvai padoriems asmenims žygiams, liečiantiems netik jį patį, bet ir jo artimą... Mes todėl galime pasakyti, kad nors kai kurie moralės reikšmės žygiai visai neturi ryšio su politika, politinės reikšmės žygių negalima paliusuoti nuo moralio įstatymo. Politiniai žygiai todėl turi pasiduoti dvejopam teismui, moraliam ir politiniam, ir pirmasis visuomet bus aukštesnis, negu pastarasis, kadangi jis yra platesnis ir apima kiekvieną žmonių darbuotės žygį. Toliaus, delei artimo ryšio tarp moralybės ir tikybės, — kurios tikintųjų supratimui yra neišskiriamai susipinios viena su kita, — mes surandame, jog politika, kurią taipgi valdo ir reguliuoja moraliai įstatymai, artimai jungiasi ir maišosi į tikybės sritį, ir todėl ji (politika) turi nusilenkti aukštesniam dvasiniam autoritetui.“

Sulig katalikų logikos, bažnyčia, kuri yra tikybės globėja, kuri aiškina, mokina ir taiko gyvenimui tikybės principus, kuri deda pastangas sutaikyti dorą ir socialį gyvenimą su savo mokiniu, negali ignoruoti politikos; neigi politika gali atimesti bažnyčios patarimus.“

„Mes galėtume įvardyti begalinį skaitlių tokių problemų, — problemų, kurios liečia šeimyną ir mokyklas, bažnyčios ir valstybės santykius, visuomenės dorą spaudoj ir privačiame gyvenime, ir tt.“

Kitai sakant, pasak Torre, bažnyčia nesikišanti į politiką. Kadangi tečiaus kai kurios politikos problemos liečia bažnyčios darbuotės sritį, ji turi kištis. O tokių problemų yra begalinis skaičius. Tiksliau pasakius, visas mūsų gyvenimas susidarė iš tokių problemų, ir bažnyčia privalanti į jas kištis.

Kokiais Principais Bažnyčia Vaduojasi Kai Susiduria Su Politika?

„I — Tikslas nepateisina prie monių; joks politinis siekis, kad ir taip kiltas ir teisingas, bet negali būti atsiektas nešvariomis priemonėmis. 2 — Reikia gerbti įstatymai, kuriuose bažnyčia numato garantiją draugijos tvarkos, sveiko visuomenės gyvenimo ir nekiludomo progreso.“

Katalikų bažnyčia todėl visuomet buvo priešinga kiekvieno lauzymui šių dviejų pamatinių socialės subudavonės akmenų. Ir nežiurint kaltinimų, kurie daryta jai del jos darbuotės, bažnyčia niekuomet nematė ir neturėjo pasimojimų (intention) neteisotai įsibairuoti į dirvą, kuri nėra jos jurisdikcijoj.“

Nusikalto Ne Bažnyčia, Bet Pavieniai Asmenys. Bet jau žmonėms yra žinoma, kad bažnyčia kišosi ir kišasi į svetimos jai darbuotės sritį, lauzė ir lauzo nurodytus du pamatonius akmenius. Į tai Torre atsako:

„Kai kurie vyrai, priklausantys bažnyčiai, galėjo nužengti pertoli arba galėjo padaryti klaidų; tatau betgi yra istorinės išimty ir asmeniškios klaidos. Katalikų bažnyčia niekuomet neperžengė suminėtu aukščiausių principų.“

Svetimomis Rankomis Traukiamas Kaštanas Iš Zarijų. Kiekvienam žinoma, kad klaidos yra bile asmeniui nemalonus. Tuo nemalonesnės jos yra, kai jas padaro pati „neklaidingoji“ bažnyčia. Todėl Torre nurodo štai ką:

„Yra gerai žinoma, kad programos paskutiniųjų popiežių, nuo Leono XIII iki Piaus XI, ragino katalikų svietiškią imti dalyvumą „socialėj akcijoj“ (kitaip sakant, politikoj. V.), kurios tikslas yra, bažnyčios ganyboi, padėti gyveniman vykinti, dažnai atspėti ir visuomet stiprinti šventosios dvasiškios siekius.“

Sutruka. Pasak Giuseppe Dalla Torre (o jis, be abejonės, išreiškia ir tikrą Vatikano nuomonę), bažnyčios ir politikos darbuotės sritys yra skirtingos. Jis sako: „Kas yra Cezario, atiduok Cezariui, o kas Dievo — atiduok Dievui“. Bet žmonių darbuotė, tarpe kita ko ir politikoj, doros įstatymai lošia didelės svarbos. Doros įstatymai turintys reguliuoti politikos žygius. O doros globėja esanti

bažnyčia. Kadangi doros reikalavimai praktiškai liečia visą mūsų gyvenimą, dagi mažiau, sias jo smulkmenas, tai bažnyčia privalo kištis ir į politiką. Na ir, žinoma, viskas privalo nusilenkti bažnyčios globai. O kad bažnyčia, kunigai, nesutepytų sotonų, maišydami svieto purvuose, tai bažnyčia beveikią labiau raginti katalikus svietiškius dalyvauti ypač tokiuose žygiuose, kur yra daug kraujo ir purvo. Šitokios prak-

tikos bažnyčia jau senai laikosi. Dar inkvizicijos laikuose bažnyčia tik teisdavo „eretikus“ ir išnešdavo nuosprendį „utquam elementissime et sine sanguine puniretur“ (idant juo lengviau ir be praliejimo kraujo jie būtų nubautsi), o jau svietiškoji valdžia, jos budeliai baudavo „eretikus“, kai kada „lengvai ir be praliejimo kraujo“ iškepdami ant laužo arba pasmaukdami kalėjimų rusiuose.

Koalicinė Politika

Didžiajam karui pasibaigus ir įvykus eilei revoliucijų, pasireiškė viena ypatingai įdomi naujųjų laikų politinio gyvenimo savibė: vadovaujančios darbininkams socialistinės partijos emė dėtis koalicijon su partijomis, kurias jie vadina buržuazinėmis ir su kuriomis nedirbo bendrai pirm karo.

Koalicija su kitomis partijomis nebuvo visose šalyse vienoda. Vokietijoj socialdemokratų dėjosi tam tikromis sąlygomis net su tokiomis partijomis, kaip katalikiškasis centras. Prancijoj buvo sudarytas vadinamasai kairysis blokas. Anglijoj, Darbo Partija, budama parlamente mažumoje, sudarė valdžią vien savo žmonių, bet gavusi prižadų iš liberalų, kad pastarieji rems ją parlamente.

Švedijoj socialdemokratai įėjo valdžion daug maž tokiu pat švaramis priemonėmis. 2 — Reikia gerbti įstatymai, kuriuose bažnyčia numato garantiją draugijos tvarkos, sveiko visuomenės gyvenimo ir nekiludomo progreso.“

Tarpe nupeikusių labiausiai pasižymi komunistai. Jie tiesiog kaltina socialistus išsižadėjimu savo idealų, suburžuazėjimu. Kiti, giriantieji, nurodo, kad socialistai surimtėję po karo ir revoliucijų.

Pamatinė betgi priežastis koalicinių valdžių yra ta, kad apyastovos, gyvenimo sąlygos reikalavo eilė Europos valstybių koalicinių valdžių. Rinkimiuose pasirodė, kad skaičius balsų, paduotų už socialistines partijas milžiniškai paaugo. Šitos partijos, be to, rėmėsi daugely vietų tvirtai organizuotomis ir gerai disciplinuotomis darbininkų miniomis. Jos vadovavo stiprioms savo šalių jėgoms. Antrą pusę vertus, daugely šalių įvyko perversmų ir ty perversmų davinų palaikymo darbininkai buvo užinteresuoti labiau, negu kuri kita klasė.

Tokio perversmo palaikymu, Vokietijos respublikos apsaugojimo reikalu vaduodamiesi, pirmo galvon, dėjosi koalicijon Vokietijos socialdemokratų ir buržuazinės partijos, respublikos šalininkės. Buvo Vokietijoj ir kitokių reikalų, kurių deil tulos buržuazijos partijos beveikią dėtis koalicijon su socialdemokratais, o ne su kitomis, atstovaujantiomis stambuj kapitalą ir reakciją partijomis. Anglijos Darbo Partija privertė sudaryti valdžią irgi labai rimti įvykiai, pirmoje vietoje Europos stabilizavimo užduotys, nors ji gerai žinojo, kad budama parlamente mažumoji savo programo pasekimaj gyveniman vykinti negalės.

Išrodo betgi, kad didesnio panašumo motyvuose, kurie privertė dėtis koalicijon socialistus ir smulkiają buržuaziją, jų tarpe ypatingai valstiečius, yra tarp buvusio Prancijos kairiojo bloko ir dabartinės Lietuvos koalicinės valdžios. Prancijoj kairysis blokas pirmiausia susitvėrė kovai su reakcija, nugalėjimui vadinamo nacionalio bloko, kuris reišė Prancijos gyvenime daug maž tą, ką reišė Lietuv-s gyvenime krikščionys demokratai, klerikų darbo federacija, vadinamoji ukininkų sąjunga, kalbant abelnai, — reakcija. Reišė daug-maž tą patį, kadangi Prancijos gyvenim, Prancijos padėtis, jos reikalai nėra absoliučiai panašūs į Lietuvos padėtį ir jos reikalus.

Francijos Ministerių Kabinetas Rezignavo

Birželio 15 d. rezignavo Francijos ministerių kabinetas, kuriam pirmininkavo Aristidas Brianas. Suklupo kabinetas del franko vargų.

Brianos kabineto paskutinės dienos praėjo pastangose gelbėti franką. Kabinetas sudarytas pastangomis kairiojo parlamento atstovų sparno, franko klau-tuime buvo remiamas centro ir dešinišiosios parlamento atstovų dalies. Susidarė keista padėtis: vadinamajį kairųjų kabinatą remia dešinieji!

O ir kabineto pastangos stabilizuoti franką nedavė pagėdijamų rezultatų, nors valdžia mėgino griebtis tokių atkaklių priemonių, kaip kad sumažinti mamos naudojimo reikalingų gyvenime dalykų, lig karo laiku. Šitokiai dalykų padėčiai

esant, Briano kabinetas matė reikalo rezignuoti ir rezignavo. Brianas vėl tapo pakviestas šalių prezidento sudaryti naują ministeriją. Jis apsiėmė. Jo nurodyma, kaip praneša Europos korespondentai, sudaryti toki ministerijų kabineta, kurin įeity visų partijų įjymiausiai asmenys. Toki ministerija, girdi, turėtų daugiausia pasitikėjimo valdžia. O nepaprasto pasitikėjimo valdžia šalies reikalaujantis išgelbėjimui franką.

Ar kaip franką gelbėti? Ar negeriau jį visai palaidoti, kaip kad buvo savo laiku palaidotas Rusijos rublis ir Vokietijos mar-

Frankų paleista apyvarton šimtai milijardų. Šalies vidaus skola yra milžiniška. Jeigu ir pavyktų frankas stabilizuoti, padaryti jo vertę pastovia, vis vien na popierinis frankas nepajėgs atsistoti tokioj aukštumo, kaip kad auksinis frankas.

Iš kitos pusės žiurint į franko stabilizaciją, tenka pastebėti veikas. Šalies vidaus skolos sudėda du trečdaliu visų valdžios pajamų. Ar negeriau numoti ranka, leisti franko vertei visiškai žūti, o su ja žūti pinigams visų tų Prancijos gyventojų, kurie skolino valstybės reikalams pinigų? Vis tiek, juk del franko vertės kritimo jie praradė jau į 85 nuosimėjus savo pasikolintų pinigų. Tegul pravuls ir likusieji 15 nuosimėjų, ale valstybė išsigelbės nuo vidaus skolos, kurios ji nebeįstengia pakelti.

Nauji pinigai, naujas frankas, valdžiai suvedant biudžetą, bus galima pakelti iki auksinio franko vertės. Tiesa, pasilikis užsieniui skolos mokėti, bet juk ir Francijai užsienis, ypatingai Vokietijai, yra skolingas. Ačiu tam valstybės skolos užsieniui nėra taip sunkios, kaip vidaus. Ir visa, kas reikės padaryti finansų sutvarkymui, tai svarbiausia sutvarkyti skolų reikalai tarp Prancijos ir kitų valstybių.

Keblumas tečiaus nužiurima šiam planui tame, kad tokių prancuzų, kurie skolino savo valdžios pinigų esama ne tukstantis ir ne šimtas tukstančių, dukterj ir, žinoma, auklėjo ją taip, kad nei vienas lietuviškas žodis neužgautų jos ausis. Taigi, kad apsaugojus ją nuo Salduko ir kitų tarnų įtekės, šipaila atidavė savo dukterj į Varšavos moksleinę ir negalėdavo atsigerėti jos varšavine tar-me.

Mes tik bemoksliai, palyginus mus varšaviakams — lingudavo šipaila ir tankiai nusiskųsdavo savo likimu, kuris privertė jį užgimti Lietuvos miškuose. Todėl sėgėdavo dukters Reginos lenkybę kaip savo akį. Tačiau nebuvo pavojaus, kad ji užsikrėstų lietuviškumu nuo Salduko. Parvažiavusi atostogom mergina patekdavo pilnon globon šauno šipailos kaimyno, Viktoro Kenstaičio, kuris taip pat buvo bajoras ir ytin turtingas ir auklėjamas Varšavoje, nes lankė ten politika. Žodžiu, šipailos gyvenime viskas buvo tvarkoj. Tėvas prielankia akim žurėjo į jaunųjų santikius, laukė tik kok pabaiks mokslą, paskui apsiavedė galės toliau palaikyti lenkų tradicijas.

Bet štai likimas iškirto šipailai netikėtą eposą. Vieną vakarą senis bajoras parėjo namo iš lauko. Vasara jau baigėsi ir saulė leidosi su malonia šiluma ir šviesia ramybe. Išloto atlėkė aidas dainos grįžtančių iš lauko darbininkų. Sode iš po lapų geltonavo nunokę vaisiai. Kerdžius trukšmingai ginė namo bandą. Šunes tinginiai šilindėsi saulėj ir vos nežymiai uždegomis sveikino savo poną. Šipaila nusišluostė prakaitą ir jau buvo beinas grincion, kai štai išgirdo kaž-ką negarsiai šnekučiuojant.

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

Ten buvo Regina su Viktoriu. Atostogos baigėsi, taigi jaunuos širdys norėjo viena prieš kitą išsiliesti. Jaunystė — paikystė, nusišipsojo šipaila. Jiems rodosi, kad kažin ka išvedo, o čia ta

bet į 1,100,000! Ir dabar imti ir pasakyti jiems, kad viručiai, jūs gelbėjote valdžią kiek galėdami skolindami pinigų jai, ale dabar atsivėikinkite su vilčia gauti savo pinigus atgal, — to ar nesapnuoja. Kartais sapnas taip atrodo, kad žmogus net laike sapno užduoda sau klausimą, ar nesapnuoja. Gal ir čia ne sapnas. Rodos, tos poros elgimėsi nebuvo nieko peiktino. Abudu sau sėdi patogiai, be jokiu glamonėjimų. Bet... šipaila jau dabar patrinė ausis... Taip, nėra ne mažiausios abejonės: Regina su Viktoru kalbėjosi lietuviškai.

Antanas Bakšas.

DIDELIS PIKNIKAS SU PROGRAMU THOMPSONVILLE, CONN.

Rengia SLA. 113 kp. Nedėliej, Liepos-July 4 d., 1926 metų. Brainard Grove. Prasidės 12 val. diena ir traukias iki vėlumui nakties.

Pikniko vieta yra prie pat kelio važiuojant 172 gatvekarin nuo Hartfordo į Springfield. Visi vietos ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės kviečiami atsilankyti ir linksmai laiką praleisti prie muzikos, dainų (Dainuos „Varpo“ Choras iš New Britain, Conn. po vadovyste p. Bruzausko), skanių valgių ir gėrimų. Visus kviečia Rengėjai.

Paieškojimai

1. Piodas Jonas, gimęs Marviankoje, atvykęs Amerikon 1895 metais ir iki 1911 metų gyvenęs Pittsburgh, Pa.

2. Zujus Adomas, atvykęs Amerikon 1912 metais ir gyvenęs Akehandra (gal Alleghe-ny?) Pa., dirbdamas kasyklose iki 1921 metų.

3. Mikašauskas M., tulą laiką gyvenęs Chicagoje, 8812 Hous-ton Avenue.

4. Leliugas Jonas, gyvenęs Chicagoje apie dvidešimts metų.

5. Kasnauskis Kazys, buk tar navęs Amerikos kariuomenėje.

6. Bužinskis Leonas, atvykęs Amerikon prieš 18 metų ir gyvenęs apie New Yorko miestą.

7. Kabošius Mykolas, atvykęs Amerikon 1910 metais ir gyvenęs Cambrid, Mass.

Ieškomieji rba kas apie juos žinantys prašoma atsiliepti šiuo antrašu:

Lithuanian Consulate, 28 Park Row, NEY YORK, N. Y.

Neturtingo žmogaus gyduolės nuo silpnų nervų, nerviškumo

Jos, atlieka darbą greitai. Nervai turi turėti fosforo ir kraujas geležies. Tą suteikia šie gyduolės. Nuga-Tone suteikia geležį del kraujo ir fosforą del nervų. Jos yra mokslinės budavotojos kraujo, nervų ir viso kūno. Nuo nevirškinimo, užkietėjimo ir nuo ispatumo. Vartokite jas ir jus pamatysite, kaip greitai jos pagelbės. Jos stiprina nervus, suteikia atšviežinantį miegą ir gerą apetitą, puikų virškinimą, reguliarij eįjimą lauk, daug entuziazmo ir ambicijos. Pabandykit jas — jus nieko neprarasite.

Nuga-Tone yra malonios vartoti: jus gausite visam mėnesio vartojimui už \$1.00 ir jos labiausiai užganėdins jums ir jums nieko nekainuos. Vartokite jas keletą dienų ir jei jus nebusite pilnai užganėdintas pasekmėmis, atsiųskite likusius pakelty kur jus pirkote ir gaukite jusų pinigų atgal. Išdirbėjai Nuga-Tone reikalauja visų pardavinėtojų, kad jie grąžintų pinigus, jei kostumeris nėra užganėdintas, nes jie žino, kad jos pagelbės tokiuose atsitikimuose.

Rekomenduojamos, garantuojamos ir pardavinėjamos pas visus aptiekorius ir gyduolių pardavinėtojus.

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

Ten buvo Regina su Viktoriu. Atostogos baigėsi, taigi jaunuos širdys norėjo viena prieš kitą išsiliesti. Jaunystė — paikystė, nusišipsojo šipaila. Jiems rodosi, kad kažin ka išvedo, o čia ta

Švipaitos Nuostaba

Anais metais viename Lietuvos užkampyje gyveno bajoras šipaila, labai lenkiškos dvasios ponelis. Nors lietuviškai kalbėbė mokojo, bet niekuomet nekalbėjo. Bene tik priverstas — su tarnais. Jis turėjo labai lietuvišką tarną Salduką, kuris buvo lietuvis, kaip reikią, nes nieku kitu negalėjo būti. Lenkiškai nemokėjo nei žodžio, gri rusiškai tik kelis sakinius — nusiskolines buvo. Saldukas buvo tikru diegliu šapailos namšėje. Rambus, mažai ką pavokas — tikras aplepaušis. Tai dar būtų buvę nieko, nes tarnas vargiai ir galėtų būti gudresnis. Bet aršiausia buvo tai, kad šipaila turėjo kalbėti su juo lietuviškai, nes Saldukas kitaip nesimokėjo. Gaudavo Saldukas kolioti kiek tik telpa, kartais net kumštini į pašone. Ale tos priemonės nei kiek nesužadindavo Salduko ambicijos. Sakyk jam lietuviškai ir tiek, kitaip nesitjudins iš vietos. Prie svečių — bajorų šipaila turėdavo tikrą kankinę. Jis, sulenkęš bajoras, turėdavo užteršti amžiais išdirbtą tradiciją lietuviška kalba, nes paliepių kitoje kalboje Saldukas nesuprasdavo.

Kam tamsta laikai pas save tą chamą — prikišdavo jam kaimynai. Šipaila nė pats nežinojo, kam jis laikė Salduką. Laikė ir gana. Gal delto, kad Saldukas dirbdavo už labai mažą algą, gal delto, kad buvo tikru pastumdėliu: galėjai jį kolioti, kumščioti — jis nieko. Poniai myli tokius tarnus. Buk kaip nebuves. Saldukas ramiai sau gyveno pas bajorą šipaila ir turėjo savo teises. Trumpu laiku šipailos dvare užviešpatavo priverstina lietuviška kalba tik vien del Salduko. Noroms nenoroms ir pats šipaila pradėjo tankiau ir geriau lietuviškai kalbėti. Tokiu būdu Saldukas budamas bemokslis, tapo lik kokių negatavų profesorium.

Šipaila buvo našlys ir nemanė vesti antru kartu. Viena jau buvo senyvas, o antra — nenokė, o jo vietoj išleisti naują franką?

Senoj franko vertė nupuohusi žemiau, negu 3 centai Jungtinių Valstijų pinigais. Popierinių šis ir nevedė, mes labai mylėto

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

Ten buvo Regina su Viktoriu. Atostogos baigėsi, taigi jaunuos širdys norėjo viena prieš kitą išsiliesti. Jaunystė — paikystė, nusišipsojo šipaila. Jiems rodosi, kad kažin ka išvedo, o čia ta

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

Ten buvo Regina su Viktoriu. Atostogos baigėsi, taigi jaunuos širdys norėjo viena prieš kitą išsiliesti. Jaunystė — paikystė, nusišipsojo šipaila. Jiems rodosi, kad kažin ka išvedo, o čia ta

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

Ten buvo Regina su Viktoriu. Atostogos baigėsi, taigi jaunuos širdys norėjo viena prieš kitą išsiliesti. Jaunystė — paikystė, nusišipsojo šipaila. Jiems rodosi, kad kažin ka išvedo, o čia ta

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

Ten buvo Regina su Viktoriu. Atostogos baigėsi, taigi jaunuos širdys norėjo viena prieš kitą išsiliesti. Jaunystė — paikystė, nusišipsojo šipaila. Jiems rodosi, kad kažin ka išvedo, o čia ta

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

Ten buvo Regina su Viktoriu. Atostogos baigėsi, taigi jaunuos širdys norėjo viena prieš kitą išsiliesti. Jaunystė — paikystė, nusišipsojo šipaila. Jiems rodosi, kad kažin ka išvedo, o čia ta

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

Ten buvo Regina su Viktoriu. Atostogos baigėsi, taigi jaunuos širdys norėjo viena prieš kitą išsiliesti. Jaunystė — paikystė, nusišipsojo šipaila. Jiems rodosi, kad kažin ka išvedo, o čia ta

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

Ten buvo Regina su Viktoriu. Atostogos baigėsi, taigi jaunuos širdys norėjo viena prieš kitą išsiliesti. Jaunystė — paikystė, nusišipsojo šipaila. Jiems rodosi, kad kažin ka išvedo, o čia ta

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

Ten buvo Regina su Viktoriu. Atostogos baigėsi, taigi jaunuos širdys norėjo viena prieš kitą išsiliesti. Jaunystė — paikystė, nusišipsojo šipaila. Jiems rodosi, kad kažin ka išvedo, o čia ta

— Aha — dasiprotėjo bajoras ir tylomis, niekam nematant, slinko artyn. Jis žinojo, kas ten už krumų sėdi ant suolelio. Numanė apie ką jiedu kalbasi, bet kažin koks žingėdumas traukte traukė pasiklausyti.

pasaka sena kaip pasaulis.

Bajoras, žengęs dar keletą žingsnių, staigai smarkiai sukruto, kaip arklys netikėtai kirstas botagu. Patrinė akis, ar nesapnuoja. Kartais sapnas taip atrodo, kad žmogus net laike sapno užduoda sau klausimą, ar nesapnuoja. Gal ir čia ne sapnas. Rodos, tos poros elgimėsi nebuvo nieko peiktino. Abudu sau sėdi patogiai, be jokiu glamonėjimų. Bet... šipaila jau dabar patrinė ausis... Taip, nėra ne mažiausios abejonės: Regina su Viktoru kalbėjosi lietuviškai.

Antanas Bakšas.

DIDELIS PIKNIKAS SU PROGRAMU THOMPSONVILLE, CONN.

Rengia SLA. 113 kp. Nedėliej, Liepos-July 4 d., 1926 metų. Brainard Grove. Prasidės 12 val. diena ir traukias iki vėlumui nakties.

Pikniko vieta yra prie pat kelio važiuojant 172 gatvekarin nuo Hartfordo į Springfield. Visi vietos ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės kviečiami atsilankyti ir linksmai laiką praleisti prie muzikos, dainų (Dainuos „Varpo“ Choras iš New Britain, Conn. po vadovyste p. Bruzausko), skanių valgių ir gėrimų. Visus kviečia Rengėjai.

Paieškojimai

1. Piodas Jonas, gimęs Marviankoje, atvykęs Amerikon 1895 metais ir iki 1911 metų gyvenęs Pittsburgh, Pa.

2. Zujus Adomas, atvykęs Amerikon 1912 metais ir gyvenęs Akehandra (gal Alleghe-ny?) Pa., dirbdamas kasyklose iki 1921 metų.

3. Mikašauskas M., tulą laiką gyvenęs Chicagoje, 8812 Hous-ton Avenue.

4. Leliugas Jonas, gyvenęs Chicagoje apie dvidešimts metų.

5. Kasnauskis Kazys, buk tar navęs Amerikos kariuomenėje.

6. Bužinskis Leonas, atvykęs Amerikon prieš 18 metų ir gyvenęs apie

Amerikos Lietuvių Visuomenei

Lietuvoje tik-ką susidarę valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų vyriausybė. Tai yra pasekmė Seimo rinkimų, įvykusių gegužės mėn. 8-9 d., kuriuose klerikalai buvo sumušti.

Pirmu kartu nuo to laiko, kai yra susikūrusi nepriklausoma Lietuvos Respublika, mes galime pasidžiaugti, kad visuotinu piliečių balsavimu išrinktas Seimas stato prie valstybės vairo tikrosios darbo demokratijos atstovus.

Per savo šeimyninkavimo metus krikščionių demokratų blokas brutaliai spaudė Lietuvos liaudį, slopino jos švietimo įstaigas, šmugeliais ir kyšy žemi nu tvirkino valdininkus, persekiojo spaudą ir darbininkų organizacijas, naikino konstitucijoje patiktas piliečių teises ir begėdiškai grobė arba eikvojo krašto turta. Bet dabar ta žiauri „krikščionių“ diktatura tapo sulaužyta.

Naujajai valdžiai dabar teks atitaistyti klerikalų padarytus kraštui skriaudas, atsteigti demokratine tvarka, sutvarkyti krašto ūkį ir apvalyti valstybę ir visuomenę įstaigas nuo kriminalinio ir parazitinio gaivalo. Tai bus be galo sunkus darbas, reikalaujantis visų Lietuvos demokratų jėgų įtempimo; tai bus uždavinys, panašus į to pasakiško karaliaus „Augiaus tvartų“ mėžimą, kurį turėjo atlikti Herkulesas.

Mes, Amerikos lietuviai, privalome tatau aiškiai suprasti ir, jeigu mums nuoširdžiai rupi Lietuvos ateitis ir gyvenančių joje mūsų brolių ir seserų gerovė, privalome, kiek pajėgdami, remti naujus Lietuvos žmonių pasirinktuosius vadus ir jų valdžią.

Mums tatau nebus sunku. Jeigu mes buvome ištikimi Lietuvai juodžiausios reakcijos metais; jeigu mes dėjome aukas Lietuvos reikalams tuomet, kai iš tenai nuolat girdėdavome vaitojančių po klerikalizmo letena minių dejavimą; jeigu mes iki šiol nebuvome „sujungę vilties, kad laisvės, teisingumo ir demokratybės principai paimsi viršų, — tai jau labiausiai mums turi pakilti pasiryžimas padėti Lietuvos darbo liaudžiai dabar, kai ji yra laimėjusi pergale ant savo despotų! Ištiesime tat savo ranką tiems garbės vertiems vyrams, kuriuos susipratusių darbininkų ir valstiečių valia yra pastaciusi Lietuvos priešakyje! Padėkime jiems įvykinti praktikoje tuos tikslus, del kurių jie kovojo per metų metus, lydimi mūsų užuojautos!

Pasiliausavusioje nuo klerikalų jungo Lietuvoje turi but panaikintas karo stovis ir atšaukti mirties bausmės įvedantys įstatymai. Turi but paleisti iš kalėjimų politiniai kaliniai ir nubauti jų kankintojai. Turi but grąžinta piliečiams žodžio, spaudos, susirinkimų ir organizacijų laisvė. Turi but pašalinti visi prisiplakusieji prie valstybės ragaišio parazitai ir turi but atgautas išdūi kyšininkų, šmugelinkų ir spekuliantų pasigrobtais viešasis turtas. Turi but paliausuoti nuo klebonų ir jų pastumdžių globos mokykla, sustabdytas algų mokėjimas kunigams ir rabinams iš valstybės izdo, suteikta pagalba bedarbiams ir naujakuriams ir sutvarkyti valstybės finansai.

Tai yra tik opiausieji ir labiausia neatidedami reikalai, kuriuos teks atlikti naujajai vyriausybei. Bet tai dar anaipol ne viskas. Prieš ją stovi dar didelių teigiamų, konstruktyvių uždavinių. Naujajai Seimo daugumai ir jos paskirtajai valdžiai teks padaryti planus ir surasti priemones viso Lietuvos ūkio atstatydimui ir perorga-

nizavimui, kad tasai ūkis ne tik užgydytų savo dar nuo karo metų paliktasias žaizdas, bet ir pakiltų į aukštesnį produktingumo laipsnį. Šiuo tikslu reikės švystyti visas esančias krašte ekonomines pajėgas — ypatin-gai tas, kurios yra susispietusių Kooperacijose; reikės pertvarkyti mokesnių sistemą ir suieškoti kreditų užsieniuose. Reikės gaivinti savivaldybių įstaigų veikimą, kuris klerikalų seimyninkavimo metu buvo marinamas; reikės skatinti ir žadinti — o ne slopinti, kaip darė juodasis kleras — liaudies pastangas kultūros darbo srityje.

Aišku, kad šitiems reikalams atlikti bus ytin svarbu Lietuvos demokratijai turėti uoliausią sąmoningosios Amerikos lietuvių visuomenės paramą. Neatsisakykime jai suteikti ją, — idant tas pasitikėjimas savo pajėgomis, kurį ji šiandie turi, būtų dar labiau sustiprintas ir galutinai atimtų progą reakcijai kada nors atsigręžti!

Pagaliam, dar keletas žodžių draugams socialistams ir simpatizatoriams.

Mes šiūmū reikiame jums, brangūs draugai, giliausios padėkos žodį už tai, kad jūs per visus šiuos sunkios kovos metus stovėjote kartu su mumis ir su Lietuvos Socialdemokratų Partija. Visų mūsų bendras pasidarbavimas jau, kaip matote, davė gerų vaisių. Klerikalizmas Lietuvoje tapo parbloktas. Socialdemokratų vadovaujama Lietuvos darbininkų klasė jau

yra tiek sustiprėjusi, kad be jos tiesioginio dalyvavimo šiandie negalėtų susidaryti tinkama valdžia Lietuvoje. Todel mūsų draugai įstojo į Ministerių Kabineta. Žinote gerai, kad jie i-ėjo vyriausybėn ne „šiltų vietų“ ieškodami, bet — darbo dirbti. Kuomet tečiaus aplinkybės privertė juos paimti ant savo pečių sunkesnę darbo ir atsakomybės našta, tai mes dabar visa savo energija privalome eiti jiems pagalbon.

Neužmirškite, draugai, kad dar ilgus metus teks Lietuvos proletariatui grumtis su savo išnaudotojais, iki išmuš visiško pasiliuosavimo valanda. Todel mes pabrėžiame visu griežtumu, kad iš mūsų pusės turi but daroma visa, kas galima, kad ateityje ne tik nesilpnėtų (del gabų socialdemokratų darbuotojų dalyvavimo valstybės darbe), bet priešingai — dar labiau augtų ir tarptų politinės, ekonominės ir kultūrinės Lietuvos darbininkų organizacijos. Musų aukos Lietuvos Socialdemokratų Partijai ir pašalpa jos spaudai, moksleiviams ir tt. turi plaukti dabar gausiaus, negu kuomet nors iki šiol.

Taigi, draugai, sukruskime! Sukruskime visi ir kuo kas galėdami prisidėkime prie to, kad momentas, kuomet Lietuvos sąmoningieji valstiečiai ir darbininkai paėmė ir savo rankas krašto reikalų vedimą, pavirstų istoriniu etapu kelyje į geresnę ir šviesesnę ateitį!

Lietuvių Socialistų Sąjungos Pildomasis Komitetas:

J. J. Čeponis — pirm.,
J. Šmotelis — sekretor.
Chicago, Ill.
1926 m. birželio mėn. 13 d.

kas p. Vincas Jenkansas. Jis labai įspudingai sudainavo porą gražių dainelių, p-lei Gilbert akompanuojant pianu. Reikia stebėtis išgirdus p. Jenkinso didelį baritono balsą ir reikia stebėtis dar todel, kad jis nemeta biznio į šalį vien del savo talento. P-nas Jenkansas yra ver-tas, kad jį girdėtų visos mūsų didesnės lietuvių kolonijos. P-nas A. Kishkis, kuris lanko Naujosios Anglijos Konservatori-riją, didžiai visus nustebino savo gabumu smuikuoti. Šis jaunas artistas turi labai didelę ateitį taip sau, kaip ir lietuvių tautos garbei. P-lė Tataroniu-tė, garsi pianistė, padarė vi-siems didelio surprizo parodyda-ma savo aukštą balsą sykiu akompanuodama ant piano. Jo-nas Bulskis, tenoras, labai gra-žiai pritaikė padainuoti Vana-gačio dainelę „Leiskit į Tėvy-nę“. Visi svečiai buvo suju-dinti tos dainos įspudingumu.

Vakarienes valgius pagamino ir prie stalo dirbo: p-nios Palu-beckienė, Savickienė, Neviackie-nė ir Apšiegienė. Reikia pasa-kyti, kad tos moterys didžiai pasižymėjo savo gabumais toje srityje.

Bostonietis.

RACINE, WIS.
Sveikinimai ir Linkėjimai 10-to Apskričio Pirmininkui, Antanui A. Pakšui ir poniam Pakšienei.
Taip jau buvo lemta, kad mu-sų 10-to apskr. pirm., Ant. A. Pakšys, nenulstantis tautiškoji žirvoj veikėjas, surašęs draugę ir ilgai nelaukęs, apsišvedė. Mes žemiau pasirašiusieji 10-to apskričio valdybos nariai, šiūmū sveikiname ponus Pakšius su-ėjusius į šeimyninį gyvenimą. Linkime jiems didžių pasekmių, sveikatos ir viso labo. Telydi Jusų draugišką gyvenimą, švie-čia džiaugsmo ir laimės saulu-tė!

J. A. Baukus, vice pirm.,
Mart. Kasparaitis, sekr.,
Kaz. Brazevičius, izd.

RACINE, WIS.
Tėvynės Mylėtojų Draugijos Veikimas.
Gegužės 23 d., 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje įvyko T. M. D. apskričio trečiasis eilės me-tinis suvažiavimas. Rinktinų kuopų atstovų dalyvavo dešims. Padaryti šie tarimai: 1. Ruošti visoms kuopoms varde apskričio pikniką, o rudeniop parengimą su programėliu ir šokiais. 2. Busenčiam T. M. D. Seimui įe-šimai: Kad būtų narinė mokes-tiš pakelta, vieton vieno dolerio, du doleriai. 3. Leidžiamos kny-gos turi buti apdarytos ir už viršelius ekstra mokesčių neim-ti, leisti dvi knygas iš metus po 300 puslapių, o jei galima, ir didesnes. 4. Knygų turinio pa-gėdaujama moksline, informa-cijinio, pilnos Lietuvos istori-jos, lietuviško žodyno, pamoki-nančių raštų apie šiu laikų eko-nominius reikalus ir mechani-kos vadovėlių. 5. Siųsti Seimui pasveikinimą ir auką \$50 kny-gų leidimui. 6. Kviečia kuopas im-ties gyvensnio veikimo ruošiant pamokas ir vakarėlius su per-statymais; kuri kuopa daugiaus dnos narių prirašys, apskritys duos dovanų žurnalą „Kultura“ visiems metams.

Sekantis apskričio suvažiavi-mas bus šaukiamas Kenosha, Wis. Suvažiavimas baigtas su geru upu, pakilusiu dvasia ir tvirtu pasiryžimu dirbti labai TMD. skleidžiant apšvietą tarp lietuvių. Svečiai pavaišinta ska-nia vakariene, kurią parengė Juozas Rusis. Po vaisių pradė-ta šokiai, prisirinkus jaunimo ir svečių pilnai salei. Links-mintais iki 11 val. nakties. Iš to parengimo vietinei TMD. kuopai liko ir pelno.

Kviečia vietos lietuvius tap-ti TMD. 121 kp. nariais. Prik-lausantis šiai draugijai mažai moka — tik vieną dolerį metuo-se, o knygų gauna tris. Gi kiek mokslo įtija, tai nenupirk-

si nei už šimtą dolerių. Musų tėvynainių tėvynės mylėtojų tikslas yra, kad netik mūsų tėvynė Lietuva būtų laisva, bet kad kiekvienas lietuvis turėtų laimingą gyvenimą ir šviesų, laisvą protą. Tat dėkites visi, kurie norite, kad jusų gyvenimą lydėtų laimės ir šviesos saulutė!

M. Kasparaitis,
1420 Howe St.,
Racine, Wis.

BALTIMORE, MD.
Komp. Mikui Petrauskui vado-vaujant „Birutė“ suvaidinta antru kartu.
Sekmadieny, 30 d. gegužės pas mus įvyko antru kartu vai-dinimas „Birutės“. Vaidinimas, dainos ir visa muzika, iš suteiktų girdų ir publikos aplodismentų, reikia skątyti pilnai vykusiais daviniais. Sunku surasti asmenį, kuris būtų nepatenkin-tas šiūmū puikiu veikalu ir vai-dinimu. Visi, kurie tik buvo vaidinime, džiaugėsi puikiomis dainomis ir muzika. Šiuom kar-tu publikos klausėsi apie 500. „Birutės“ choras, solo ir duetai, pritariant orkestrai, sudainavo „Lasa No. 3“, susidedančią iš šešių dainų. Šitas puikus g. M. Petrausko kurinis, puikiausia skambėjo sutartinioje muzikoje, ir publika tas visas dainas, kaip ir pačią „Birutę“, nepamirš am-žinai. Užbaigus „Birutę“ lošti, jauna panelė prisegė puikią ro-žę g. M. Petrauskui, kaipo va-karo vadui ir „Birutės“ muzi-kos bei kitų dainų autoriui. Kitos dvi panelės įteikė choro dainininkam (kēm) dvi ragažė-lės puikiasiu rožių. Šitos puikios ir mylimos dovanos buvo gauta nuo pp. Matulianskų ir K. Liutkaus.

Čia norisi nors trumpai skai-tytojus supažindinti su patim veikalu „Birutė“. Veikalas yra parašytas žemkalnio, muzika komp. Miko Petrausko, kurią jis parašė pirm 20 metų. Vaiz-delis lietuvių istorijos iš 15-to šimtmečio laikų.

Pirmas veiksmas: Palangos Tėvuno kiemas su žaliomis pu-šimis. Tėvuno dukტė Birutė, jauna graži mergelė, kurią įsi-myli vokiecis komturas fon-Kniprodė, jis atsiūčia savo pa-siuntinius karžygius, kurie nori Birutę išgauti vilvingu būdu, bet jiems tai nepavyksta. Tuomet jie tveriasi prievartos ir nori Birutę pagrobti. Šitiems nedoriems vokiečių tikslams pa-ti Birutė, jos tėvas, broliai ir dvasiškiai, tų laikų vadai, ir vi-sa Palangos liaudis pasiprieši-na. Čia „Birutė“ (lė Federavi-čiūtė) silvertaudama gieda ari-djas ir rodo užpuoliamą kryžio-čiams ataklaus pasipriešinimo. Vokiecis žunsteinas (J. Balčiū-nas) su savo tarnais ir karininkais rodo prielankumo, siulo dovanas ir gieda arijas. Tėvu-nas (J. Neikus), Birutės du broliai (M. Rastenis ir N. Ras-tenis) ir vyriausias kunigas Krivių-Krivaivitis (J. Galinaitis) išpeja teutonius ir griežtai atsa-ko, kad jie neduosią Birutės vo-kiečiui, nes tuo įžeistų Lietuvos garbę. Krivė (K. Liutkus) at-vyksta su buriu vaidilyčių, ku-riuos tuojaus dainuoja:

„Tėvynės“ nr. 21-me, korespondencijoj iš Roseland, Ill., J. Švitra melagingai aprašo kp. susirinkimą, o ypatingai vaikų draugijėlės ir Enzbigelio pašal-pos mokėjimo klausimą. Jis jau kelintą kartą per korespon-dencijas tvirtina, kad vaikų draugijėlės tvėrimą kp. valdyba sabotauzoja. Rodos jau ne kar-tą buvo paaiškinta susirinkimo, kad vaikų draugijėlės negalima sutverti nei iš 4-5 ar 7 metų amžiaus vaikų. Draugijėlės tvarkyti reikia didesnių jaunuolių. Valdyba jau seniau įrašė savo vaikus ir jeigu švitra dar bent tris didesnius jaunuolius būtų gavęs, vietoj melų rašinė-jimo, tai kuopelė jau gyvuotų. Beje, jis jau per šešis mėnesius apie tai rašo, bet dar nei vieno

lytės ruošiasi aplink ir gieda: Štai mes tarnaitės Dievulių aukštųjų Giedam jums, dievaitės, gies-melė.

Čia Birutė guodžiasi savo li-kimu į vaidilytes. Vaidilytės vienos ją guodžia, kitos reiškia neapykantos iš pavydo. At-vyksta Keistutis, pamato Biru-tę ir staiga įsimyli ją. Bet Birutė yra nuskirta tų laikų kunigo Krivių-Krivaivio sudegt-ai ant aukuro dievuliams ant garbės. Bet Keistutis šito ne-paiso ir mylėdamas Birutę stengiasi ją apginti nuo aukuro. Šitą patėmija Krivė (vietos ku-nigas) ir deda visas savo spē-kas, kad Birutė būtų sudeginta dievuliams ant garbės.

Senis Vaidila neregys (Matas Rutkus) užstodamas už Birutę gieda:

Po tamsei naktelei išauso dienele,
Sukilo žmoneliai, galvijai,
paukšteliai,
Atgijo Lietuvos žemelė...
Vaidilyčių choras:
Lado, žemelė, lado...
Birutė (solo):
Dievaiciai, dievuliai, kas su manim dedas?
Senai lyg pažįstu šį vyrą, ir tt.

Choras (mišrus):
Atdavė garbę dangaus dievu-liams, etc.

Po šitų visų dainų aukininkai atsiveda Birutę, vaidilytės vel-ką į šventais rubais deginimui ant aukuro. Krivė ginėjasi su Keistučiu ir nori, kad Birutė but sudeginta, Keistutis perstu-mia Krivę ant žemės, atima Bi-rutę nuo aukininkų ir neduoda-mas sudeginti ją. Visi išsiga-ta netikėtų įvykiu ir puola ant žemės. Birutė sutinka eiti už Keistučio. Keistutis pakelia ją nuo žemės. Senis Vaidila du-da palaiminimą.

Choras gieda savo paskutines dainas.

Aukštaičiai, žemaičiai, pru-sai, kuršai, tai viena lietuvių šeimyna.

Tai viena lietuvių šeimyna, etc.

Tai ve kokis vaizdelis „Biru-tės“, kurią baltimoriečiai turėjo progos, du kart ją lošiant, puil-kiusia pažint ir ja gėrėtis. Aš manau, kad šitie puikus „Biru-tės“ vaizdai, tai puikioji muzika ir dainos pasilikis pas baltimo-riečius amžina atminčia. Už šitą visą reikia dėkoti g. M. Petrauskui. Taip pat reikia pa-girti ir Lietuvių Amerikos At-letų Klubą, kurio trisiu liko suruošta ir scenon pastatyta „Birutė“, ir galų-gale visiems „Birutės“ dalyviams priguli pa-dėkos žodis už jų darbuotę.

Gerb. M. Petrauskas pasilie-ka ant toliaus gyvent pas mus Baltimorėj, ir tuom pat laiku mokina L. A. A. K. Chorą dau-giaus naujų dainų dainuoti. L. A. A. K-bas rengia 28 birželio didelį išvažiavimą, kuriame choras dainuos naujai išmoktas dainas. Šitas išvažiavimas bus vienas puikiasiu, todėl publika turėtų nepraleisti progos.

Krivė.

ROSELAND, ILL.
Melagingas aprašymas.
„Tėvynės“ nr. 21-me, korespondencijoj iš Roseland, Ill., J. Švitra melagingai aprašo kp. susirinkimą, o ypatingai vaikų draugijėlės ir Enzbigelio pašal-pos mokėjimo klausimą. Jis jau kelintą kartą per korespon-dencijas tvirtina, kad vaikų draugijėlės tvėrimą kp. valdyba sabotauzoja. Rodos jau ne kar-tą buvo paaiškinta susirinkimo, kad vaikų draugijėlės negalima sutverti nei iš 4-5 ar 7 metų amžiaus vaikų. Draugijėlės tvarkyti reikia didesnių jaunuolių. Valdyba jau seniau įrašė savo vaikus ir jeigu švitra dar bent tris didesnius jaunuolius būtų gavęs, vietoj melų rašinė-jimo, tai kuopelė jau gyvuotų. Beje, jis jau per šešis mėnesius apie tai rašo, bet dar nei vieno

ROSELAND, ILL.
Melagingas aprašymas.
„Tėvynės“ nr. 21-me, korespondencijoj iš Roseland, Ill., J. Švitra melagingai aprašo kp. susirinkimą, o ypatingai vaikų draugijėlės ir Enzbigelio pašal-pos mokėjimo klausimą. Jis jau kelintą kartą per korespon-dencijas tvirtina, kad vaikų draugijėlės tvėrimą kp. valdyba sabotauzoja. Rodos jau ne kar-tą buvo paaiškinta susirinkimo, kad vaikų draugijėlės negalima sutverti nei iš 4-5 ar 7 metų amžiaus vaikų. Draugijėlės tvarkyti reikia didesnių jaunuolių. Valdyba jau seniau įrašė savo vaikus ir jeigu švitra dar bent tris didesnius jaunuolius būtų gavęs, vietoj melų rašinė-jimo, tai kuopelė jau gyvuotų. Beje, jis jau per šešis mėnesius apie tai rašo, bet dar nei vieno

RACINE, WIS.
Apylinkių miestelių lietuviams pranešimas.
Neseniai įvykusio TMD. apskričio tarimai pildomi. Bend-riai visų kuopų varde apskričio ruošiamas piknikas įvyks bir-želio 27 d. ant vidurkelio tarpe Racino ir Kenosha, pusė my-dlios nuo Central Parko, į žie-mius 5 mylios nuo Racino, tiek pat nuo Kenosha, prie Highway 121 kp., So. Milwaukee 6 kp. ir Milwaukee 60 kuopa. Tas pik-nikas galima pavadinti išvažia-vimu, nes suvažiavę lietuviiai lietuviškai šoks, dainuos ir iš-pildys žaismų programą. Kaip „Tėvynės“ skaitytojams yra ži-

nario, ar jauno ar seno, neatve-dė prirašyt. Praeitas susirinki-mas vėlei padarė tarimą, kad visi SLA. nariai stengtūsi ir sa-vo vaikus prirašyt, o ypatingai tie, kurie kelia lermą, kad dar draugijėlės nesutverta.

Apie Enzbigelį J. Š. rašo: „Tai jau antras susirinkimas kaip ADP. didvyriai tą žmogų visai kamantinėja, visokius už-metimus jam daro“. Dalykai susirinkimams kartu su blanko-apie 16 savaitių. Paskutines dvi savaites lankytojai nerada-vo namie ir vaikai sakydavo, kad tėvas dirbtuvėj. Lankyto-jai nesirašė ant blankų, nes li-gonio nematė. Tas nepasirašy-mas kilo susirinkime ir kas bu-vo raportuota susirinkime ir pasiaiskinimas kartu su blanko-mis buvo pasiūstas Centru.

Centras blankas gražino ir rei-kalavo iširti, ar jis nėra dirbes tuo laiku. Susirinkime 6 d. ge-gužės ir vėl buvo Enzbigelis už-klaustas. Jis pasiaiskino, kad buvo tankiai šaukiamas ir dir-tuvėj ir todel nuvažiuodavęs (jis turi ledų dirbtuvę), bet nedir-šęs. Matot, jeigu Centras rei-kalauja iširti, tai pagal J. Š. supratimą ADP. didvyriai. Na, o kas būtų jeigu Centro reikala-vimo kuopos nepildytų? Matyt J. Švitra savo pareikštą kerštą baltandžio susirinkime pilnai vy-kina. Nes kuomet už neteisin-gą korespondenciją kp. nubau-dė jį, tai jis pareiškė: „Na, da-bar kad rašysiu, tai rašysiu“. Bet ar iš tokio rašymo gali buti SLA. nauda?

M. Bacevičius,
kp. koresp.

AMBRIDGE, PA.
Mes girdžiame, kad yra daug lietuvių, atvažiavusių iš kitų miestų į šią koloniją. Bet jie nežino, kur ir kaip lietuvių gy-vena. Taigi šiuo pranešu per laikraščius, kad lietuvių Am-bridgeje esama ir kad jie dar-buojasi. Čia yra dvi kuopos, butent: APLA. 12 kp. ir SLA. 169 kp., Turime ir savo namelį, kuris randasi: 798 Pine Street. Gal kai kurie priklausote kal-bamoms draugijoms ir norėtu-met persikelti į vietos kuopas. Taigpi ir nepriklausantys, bet norintys priklausyti į bile kurią švie kuopą ar į abi jas, maloniai kviečiami įsirašyti. Atsilanky-kiit aukščiau nurodytu adresu. Namas buna atdaras kiekvieną sekmadienį.

Prie progos noriu tarti porą žodžių apie darbus. Darbai pas mus eina gerai. Darbo galima gauti visuomet. Čia randasi 5 dirbtuvės. Mokestis paprasta: nuo 44c. iki 68c. valandoj.

Eičių Dėdė.

CLEVELAND, OHIO.
SLA. 14 kuopos darbuotoja p-lė Julija Marija Baltrušoniūtė išėjo už vyro, d-ro Aleksandro A. Butkevičiaus. Vestuvės įvy-ko šeštadieny, birželio 5 dieną. Linkėtina jaunavedžiams sutar-tinio, malonaus ir ilgo gyveni-mo.

N.

LIETUVIAI AMERIKOJE

SO. BOSTON, MASS.
Svečiai klaipeidėčiai apledo Bostoną.

Gegužės 12 d., South Boston, brangiems svečiams iš Klai-pėdos, gg. M. Jankui ir A. Bra-kui, pagerimui ir palydėjimui į tolimesnę kelionę su misija po Amerikos lietuvių kolonijas, Vaizbos Butas (Lithuanian American Chamber of Commerce of Mass.) turėjo iškilmin-gą bankietą, kuriame dalyvavo šimtinė žmonių mūsų abelnos šviesuomenės — profesionalai, biznieriiai, amatninkai, čia augu-si jaunuomenė, moksleiviai, laik raštininkai; ir sulyg mūsų vadi-namų srovių — jos buvo visos ne skrupiai atstovautos.

Abelnai imant, padaryta gi-laus įspūdžio, suprantama, imant domėn tą faktą, kad taip dar neseniai mums patiems Lie-tuvoje augant, nebuvo gi tos lai-mės girdėti apie kokios ten lie-tuvių tautos reikalus, nei tos tautos troškimus, o jau apie Klaipeđą, kaip irgi Lietuvos kraštą, nei supratimo nebūta. Jei net koks ir brolis lietuvis prusas savo Klaipeđos gyven-i-mo bangos atbloktas ir gyveno tarp mūsų, kad ir budavo pavyz-dingas žmogus, bet jis buvo su-prastas kaipo „vokiecis“ ne mu-sų „vieron“, ir taip dalykai tu-nėjo. Ji šiandien ir Lietuva laisva ir Klaipeđa su ja ir net toli už vandenyno Amerikoje lietuviiai susipratę bendrai susi-burė ir lietuvių-amerikečių jaunoumenė klausosi apie Lie-tuvo bei jos Klaipeđos reikalus. Klausosi, mokinasi ir atiduoda pagarbą mūsų pionieriams. Vi-sa tai prisiminus, išsivaizdinti kiek tai lietuvių į taip trumpą laiką susiprasta tautiniai ir pa-žintia pirmyn. Materialistams žmonėms, koku yra šių žodžių rašytojas, šitas lietuvių pervers-mas persistato ne kokiais tai įvykusiais stebuklais, bet įde-tomis lietuvių judėjiman didėle-mis pastangomis, darbu ir to-visko finansavimu — pinigais! Gi žinant, kad lietuvių tautos

reikalų nieks nefinansavo, tai reiškia, kad tie finansai buvo surinkti duoklėmis įvairioms misijoms, kurių mes esame tu-rėję visą vartinę. Bet mat ne-būta veltui. Tas davė trokštas pasekmes. Taigi ir Klaipeđos svečiai su savo misija Bostone ir apielinkėse buvo širdingai priimti ir širdingai palydėti. Ge-ros jiems kloties ir toliau!

Vaizbos Buto svečių išleistu-vių vakaras išėjo nusisekusiai, sutraukta bendrai visi lietuvių elementai. Vakarienė buvo skani ir programos įvairus. Pačioj pradžioj visi vakaro sve-čiai ir viešnios tapo nufotogra-fuoti. Brolių žvingilų orches-trą davė keletą „jazzo“ dalykų ir toliaus Buto bankieto komisijos pirm. Vincas Ambrozaitis pra-dėjo oficialią programą. Persta-dė garbės svečius klaipeidėčius kalbėti. Visi susirinkę atidavė pagarbą atsistojimu. Gerb. se-tunelis Jankus prakalbėti pasirin-ko temą „Kaip lietuviiai nuo se-niau darbuosio kovoje už savo teises ir kaip apie jų darbus ir kovas net atitinkamos dainelės susidarė“. Vieną tokių dainelių jausmingai ir tinkamai padekla-mavo. Gerb. Brakas kalbėjo te-moje iš išsivaizduoto braiznio: „Amerikos lietuvių širdis kabo augščiaiu automobilias“. Su-prantama, kaip ir visų europie-čių tonu, išsireikšta pesimistiš-ka, kad širdis gali pykštelti į automobilį ir sudužti... Ta-me yra daug grynos teisybės.

Iš Vaizbos Buto narių kalbė-vo adv. Bagočius ir svečiams nuo Buto įteikė davyonų po fon-taninę, vardais įgraiviruotą, plunksną. Iš bankieto svečių bei viešnių kalbėjo: Klaipeidė-čių misijoms remti komiteto Bos-tone pirm. Venys, adv. Šalნიenė, „Darbininko“ red. P. Gudas (jo ir pagaminta rezolucija priim-ta, kuri jau rodos yra) skelbia ma spaudoje), ir „Keleivio“ red. p. Michelsonas. Tarpuose kalbų buvo išpildyti muzikalūs pro-gramas, kuriame dalyvavo: Vaizbos Buto būvęs pirminin-

nama, Tėvynės Mylėtojų Draugija yra vienintelė Amerikos lietuvių tarpe draugija, kuri leidžia laisvos pasaulėžiūros moksliškas knygas. Dirba kultūrinį darbą. Tuo remiantis mes drįstame kvieisti visus esančius apylinkėje lietuvius atvykti į šį birželio 27 d. grynai lietuvių išvažiavimą. Linksmumo atvykusieji turėsite nemažai.

M. Kasparaitis.

WILKES BARRE, PA.

Pagal amerikonių jau senai įvestą paprotį, 30-ta gegužės yra laikoma kaip paminėjimo diena mirusių draugų, genčių ir brangiausių šeimynos narių, kurie jau persikyrė su gyvaisiais; ta diena yra švenčiama visose Suvienytose Šiaurinės Amerikos Valstijose.

Mūsų miesto ir apylinkės miestelių lietuvių turi kapines Wyoming, Pa.; kapinės yra uždėtos Plymouth, Pa. kapinių bendrovės; jos yra laisvos nuo Romos katalikų globos. Čionai laidojama bile kuris, bi tik yra lietuvis ir nori būti palaidotas laisvoje kapinėse. Šios kapinės jau šeši metai kaip uždėtos.

30-tą gegužės susirinko bendrovės valdyba ir burelis lietuvių į viršminėtas kapines aplankyti savųjų kapus. Buvo paruošta ir programos. Pirmas kalbėjo bendrovės pirmininkas, apibūdindamas bendrovės istoriją ir visas pergyventas kliūtis, kurias statė Romos bažnyčia, kad bendrovė negalėtų įsigyti žemės laisvoms kapinėms. Antras, tai buvo sekretorius tos bendrovės, kuris paskelbė vardus tų žmonių, kurie jau yra palaidoti šiose kapinėse. Taip pat buvo išskaita visų vardai, kurie yra bent kiek pirke žemės tos kapinėse. Trečias kalbėjo Zalpis; jis jau sakė prakalbą. Kalbėtojas nurodė, kad mokslas nie kur negali surasti nė dangaus, nė pragaro, kuriais Romos bažnyčia stengiasi gaudinti tikinčiuosius. Dar kalbėjo senas žmogus, bet neturėjau laiko jo klausytis ir apleidau kapines.

Apie pačių kapinių išvaizdą tiek tegalima pasakyti: didokas žemės plotas, apie 2 ir pusės akerio lygios gražios žemės paviršius, išvadžiota takai skersai ir išilgai per visą plotą, padalinant jį į keturias dalis; apšviestas gražiai, bet nebrangia tvora. Kapinės daro labai gražų vaizdą gražioj apylinkėj. Tik galima apgalvoti, kad ant tųjų mirusiųjų paminklų parašai yra visai sugadinta lietuviška kalba užrašyti. Randasi net tokių parašų: „Anthony“, „Peter“, „mirė“, „gimė“, kur turi būti: „mirė“, „gimė“; ant nekurių paminklų užrašų skaitant randi po 10 klaidų, kurios daro lietuvių kalbą. Jeigu randasi klaidų laikraštyje arba apgarsinime, pavyzdžiui, baltaus, tai tos klaidos buva laikinos ir ne kiek daro negarbės mums lietuviams, bet ant mirusiųjų paminklų, tai sudarkyta kalba parašai bus tol, kol tas paminklas stovės, ir ateinančios genkartės mus įtars už tokius parašus ant paminklų. Kad visą tą darymą kalbos prašalinus, tai turėtų pasirūpinti bendrovė, prašydama žmonių, kad parašus ant paminklų uždėtų taisykliška kalba parašytus. Tas nedarant pažeminimo laisviems žmonėms. Pasirūpinkime tinkamus parašus ant mirusiųjų paminklų rašyti, tuomi pasirodysime, kad esame apšviesti žmonės.

K. Demikis.

PITTSSTON, PA.

Birželio 7 d., po trumpos ligos, pasimirė čia Juozas Tomkevičius (Tomkus), sulaukęs truputį daugiau, kaip penkšdesimtis metų amžiaus. Prieš du metus velionis pribuvo čia iš Waterbury, Conn., gavo darbą angliškų kasyklose. Gyveno pas lietuvius kaip inamais ir buvo ma-

Pastaruoju laiku vienok tapo sužinota, kad velionis Lietuvoje turi dvi dukteris. Kalbama taipgi, kad velionis Conn. Valstijoje turi artimų gimičių, bet jam mirus, nors jo draugai siuntė telegramus, niekas iš giminių neatsiliepė. Velionis buvo blaivus, švaraus tvirto būdo. Prigulėjo prie TMD.; buvo taipgi įsirašęs į SLA. 7-tos kuopą, bet bėgant laikui išstojo, aiškindamas, kad jis pats savim galys rupintis. Sakoma, kad velionis palikęs turto. Laidotuviams paskyręs \$500. Tapo palaidotas lietuvių Laisvės kapinėse, Wyoming, Pa.

Birželio 13 d. nupuolė nuo tilto ir ant vietos užsimušė Marija Skalauziniene. Prieš du metus velionės vyras tapo užmuštas angliškų kasyklose. Velionė, likusi be vyro, gyvena taip, kaip gyventi suprato. Velionė paliko tris kudičius: sūnų ir dvi dukteris. Palaidota Pittstono parapijos kapinėse.

Jok.

Advertisement for 'KUDIŲ GEROVĖS SKYRIUS' (Children's Health Department) featuring an illustration of a woman and child. Text includes 'DEL APRUPINIMO MOTINŲ IR JŲ KUDIŲ SVEIKATOS' and 'Straipsnis 180. Pramokinimas Pusiels.'.

Yra daug sunkiau kudių pramokinti sukontroliuoti savo šlapimo puslę. Abėnai ta pati sistema gera kaip aną sykį minėjome. Suprantama, kudių ant puodo reikia sodinti dažniau, gal but kas valanda, jei jis nemiega. Laipsniškai jį galima inpratinti parodyti kada jis nori šlapintis.

Verkimą negalima skaityti paprastu pas kudių, nes tai vienatinis būdas kuriuo jis pareiškia savo norus. Jei sykį kudiškis patirs, kad verkimas duos ko jis nori, jis pripraps per daug tą privilegiją vartoti. Sunku tą paprastą panaikinti, bet yra galima prižiūrėti, kad visko jam būtų kas reikalinga, ir pavilijant jam verkti iki užmigęs. Bet jei kudiškis verkia prisimygęs, be jokios matomos priežasties, motina gali nužvelgti li-

Advertisement for Borden's Eagle Brand Condensed Milk. Features an illustration of a woman feeding a child. Text: 'Vienatinis ir tikras užvaduotojas motinų ir pienu kurius negali penėti kudių savo krūtimis'.

Advertisement for Borden's Eagle Brand Condensed Milk. Features an illustration of a milk can. Text: 'Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK'.

3. Paprastai kudiškis nori, kad jį paimtų ant rankų ir bovytusi, ir jei motina jam pasiduos, tai turės kaprizą, lepusą.

Lovos Prišlapinimas.

Mažai kudiškiai turi paprastų kuriuos taip sunku panaikinti kaip šlapinimąsi lovoje. Pas senesnius kudiškis priežastis gali būti kokiam nors nervų suirime, bet didumoje atveju būtų stoka pirmas mėnesiais nuolatinio ir atidaus pratimo kontroliuoti reikia duoti skystimų vėlai po pietų.

Nuramintojai—Zobovos.

Nuramintojų kudiškiui nereikia duoti. Apart to, kad jie nešioja bakterijas, šie daktai gali iškraipyti kudiškio išvaizdą. Piršto čiulpinimas irgi yra blogas įprotis. Reikia neatlaidžiai pirštą iš burnos atimti, o kudiškio domę nukreipti kur nors kitur, arba prisegti spilkute rankoves prie šono.

Per ketelį genkarčių tukščiančių lietuvių motinų išaugino savo kudiškis su Borden's Eagle Pienu. Jos tą darė delto, kad jų draugės rekomendavo tą pienu ir delto, kad rado jį užganėdiančių. Bet, ant nelaimės, daugelis lietuvių motinų niekad nebuvo pinai informuotos kodėl jos apturėjo šitų puikių rezultatų. Eagle Pienu yra puikiausias ir gryniausias iš šviežio, saldaus, riebaus pienu tinkamai sumaišytas su rupestingai apgrynintu cukrum, ir padaro kudiškiam maistą, kuris yra geriausias duoti kada motinos pienu ne užtenka, arba jis nėra tiek stiprinantis kaip reikėtų.

Skaitykite šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėkit ateičiai.

REIKALINGAS LINOTYPISTAS.

Reikalingas lietuvis linotyvistas, mokantis spaudos darbus (džiabsus) sustatyti angliškai ir lietuviškai ir juos atlikti. Darbas nuolatinis.

Kreipkitės į VIENYBĖ, 193 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Advertisement for ROSEDALE Dry Cleaning Co. Text: 'ROSEDALE Dry Cleaning Co. Rand. 7906 C. F. PETRAITIS, Prop. 6702 Superior Ave.'

SKAUSMAS KUR? PAMINKIT.

YRA GERAS DEL:

- 1. Ramatiško gėlimo. 2. Nerviško galvos skausmo. 3. Neuralgijos skausmo. 4. Mešlungiško traukimo. 5. Kietsprando. 6. Skausmo šonų, krutinės ir pečių. 7. Apsidėginimo ir žaizdų. 8. Apsisaugojimo nuo uodų. 9. Skaudančių muskulių. 10. Apsisaugojimui nuo užnuodijimo, nuo silpnų atsitikimų, įdrėškimo ir tt. Prekė 35c., 65c. ir \$1.25. Del patarimo arba knygutės rašykite į: ALBERT G. GROBLEWSKI & CO., Dept. 14, Plymouth, Pa.

Advertisement for Gramofonių pagal naujausias mados už cash ir ant išmokėjimo. Rolai Playeriams lietuviškoje ir kitose kalbose. Taipgi Rekordai visų dainininkų. Prisiunčiam į namus. Reikalingas pusininkas. JONAS B. AMBROZAITIS, 560 Grand St., Brooklyn, N. Y. Narys Komiteto Lietuvių Vaizbos Buto (Lith. Chamber of Commerce) Telefonas: Stagg-6262.

Advertisement for 'NAUJIENOS' (Newspaper). Text: 'Ar Tamsta ieškai žinių, gimstančių kasdien įvairiose pasaulio dalyse, kaip tai: politiniai perversmai, streikai, revoliucijos, moksliniai išradimai, taipgi žinių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir apie Lietuvos padėtį, tai skaityk "Naujienas" kasdien—rasi. Tūkstančiai Amerikos lietuvių skaito "Naujienas" kasdien; šimtai "Naujienu" kasdien yra išsiunčiami į Lietuvą ir kitas dalis svieto, kur lietuvių gyvena. Lietuviai myli "Naujienas", nes "Naujienos" nuosirdžiai tarnauja lietuvių visuomenei. Todėlgi kviečiam ir Tamstą tuoj užsisakyti dienraštį "Naujienas"— kaina: Amerikoje metams—\$7, pusmečiui—\$3.50, trims mėn.—\$1.75. Į Lietuvą ir kitas dalis svieto: metams—\$8, pusmečiui—\$4, trims mėn.—\$2. Pinigus už prenumeratą siųskite šiuo adresu: NAUJIENOS 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.'

Advertisement for 'ISTORIJA' (History). Text: 'T Ė M Y K I T E ! Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ISTORIJA Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išvijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija. Kaina—\$1.50 Drutame apdare \$2.00 Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu: "TEVYNĖS" ADM., 307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.'

Advertisement for Baltic America Line. Text: 'PARANIKIAUSIAS KELAS LIETUVA I LIETUVA IIPIKITE LAIVAN NEW YORKE—IŠIIPIKITE KLAIPĖDOJE JEIGU JUS NORITE VYKTI LIETUVON Ruoškites ir prisidėkite prie ANTROS MILŽINIŠKOS VASAROS EKSKURSIJOS TIESIAI Į KLAIPĖDĄ Laivu "LITUANIA" Liepos 17 Ekskursiją Rengia BALTIC AMERICA LINE ir Kurią Palydės Pačios Kompanijos Atstovas Mes ar jusų agentas pasirūpinsim išgauti permitus ir pasus Reikalaudami smulkesnių žinių ir informacijų kreipkitės į gyvenantį jusų apylinkėje agentą, arba tiesiai į: BALTIC AMERICA LINE, 8-10 Bridge Street, New York City.'

Large advertisement for 'TIKTAI SLA. Kuopoms' (Only for SLA Members). Text: 'TIKTAI SLA. Kuopoms SLA. Ženkleliai-guzikėliai MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RUŠIŲ: Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksiniai — po \$1.00 ir 75c.; paausuoti—po 50. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisųsti 10c. parsųntimui registruoto laiško. Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50 Mažesni Auksiniai ..... 75 Paausuoti ..... 50 VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RUŠIŲ: SLA. kp. antspaudos-pečėtis Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po ..... \$3.00 Geležinės Pečėtis, išpaudžiamos į popierą ..... \$5.00 Persųntimo lėšas apmoka pačios kuopos. SLA. kvitų ir orderių knygelės Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c. Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c. SLA. mokesčių-rekordų knygos Liuosų lakštų sistema su drūtais audimo apdarais su raktu ir 50 lakštų parsųduoda tiktai už \$2.00. Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokesčiais pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami. Kiekviena kuopa privalo pasirūpinti įgyti viršui pabriežtus kuopoms būtina reikalingus daigtus. MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančiu adresu: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30-th Street NEW YORK, N. Y.'

VIETINĖS ŽINIOS

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS UŽBAIGIMO VAKARĖLIS.

Šeštadienio vakare, birželio 12 d., „Vienybės“ salėje, Brooklyne, įvyko gražus vakarėlis S. L. A. 83 kuopos palaikomos Jaunuolių Mokyklos uždarymui šio pavasarinio sezono. Susirinko gražus būrelis publikos — mokinių tėvai ir motinos ir jų draugai ir visi maloniai praleido laiką ir pasigėrėjo mokyklą lankančiųjų vaikų išpildomu programu.

Vakarėlyje atidarė komisijos pirmininkas p. J. Marcinkevičius, kuris visą šio mokslo sezono laiką vedė visus mokyklos reikalus ir labai daug pasidaravo mokyklos medžiaginių reikalų sutvarkymu ir finansavimu. Jis paaiškino mokyklos svarbą, pastebėdamas tėvams, kad ir jų pareiga tokios mokyklos palaikymu rūpintis ir pagalvoti perstatė vakarėlio pirmininku p. Vitaitį, kuris jau antri metai šioje mokykloje mokytoja. Išpildyta sekamas gražus programos:

Programas Jaunuolių Mokyklos Užbaigimo Vakarėlio.

- 1. Jaunuolių Mokyklos Choras: Lietuvos Himnas; „Du broliukai kunigai“; „Ant kalno karklai siubavo“; „Šeriau žirgeli“;
2. Tadas Ališauskas — deklamacija: „Keleiviai ir šunys“;
3. Katrė Reklūtė — deklamacija: „Darbštus vaikas“;
4. Monika Miltakiūtė — solo: „Vai tai dėkui močiute“;
5. Pranė Ligeikiūtė — deklamacija: „Pirmyn į darbą“;
6. Edv. Bučinskis — deklamacija: „Karvutė ir sienas“;
7. Mokinių rašymas ant lentos: Po porą sakinių parašė šie mokiniai: Milda Vizbariūtė, Ona Ligeikiūtė, Adelė Nedvariūtė, Marė Petruškiūtė, Pranė Ligeikiūtė;
8. Kvartetas: „Eik šian bernyti“! Išpildė Agė Nedvariūtė, Monika Miltakiūtė, Elena Vaiculevičiūtė ir Ona Jurkiūtė;
9. Pranė Ališauskiūtė — deklamacija: „Neregėlis“;
10. Emilija Šaučiuniūtė — deklamacija „Sunelis“;
11. J. O. Širvydas pasakė tinkamą prakalbėję ką reiškia lietuvių vaikams tokios mokyklės kaip šio SLA. 83 kp. užlaikoma;
12. Snuika ir pianas — „Minuet in G. Išpildė Ona Jurkiūtė ir Elena Vaiculevičiūtė;
13. Antanas Lankus — deklamacija: „Motina ir vaikai“;
14. Monika Miltakiūtė — dainelė: „Buvo Lizė jaunutėlė“;
15. Apolinaris Reklys — deklamacija: „Mano gimtinė“;
16. Kvartetas: „Gaideliai pradėjo giedoti“ ir „Atskrend sakalėlis“! Išpildė Agė Nedvariūtė, Monika Miltakiūtė, Ona Jurkiūtė ir Elena Vaiculevičiūtė;
17. Albinas Trepkus — deklamacija: „Kaitink saulutė“;
18. Pranė Ligeikiūtė — deklamacija: „Tylus, tylus vakarėlis“;
19. Jaunuolių Mokyklos Choras: „Siam žaliame miške“; „Pypkė“; „Lakštingalėlė“; „Žirgeliai ant kiemo“; „Kelkit maži vaikeliai“! Užbaigė — Lietuvos Himnas.

Užsibaigus programai prasiėjo jaunuolių vaisės ir prie stalų susodinti visi vaikučiai, kurie tik buvo svetainėje. Pavai šinta jėm šaltakosė, limonadu ir pyragu. Vėliau prasidėjo žaistalai ir vaikai taip sakant turėjo „gloriosius time“! Linksmi kelias valandas praleido ir vaikučiai tėvai, nes malonu žiūrėti ir besilinksminančius jaunuolius ir kartu jų burių maistyti. Matydami ir jausdamas apie save judančius, šokinėjančius lyg gyvą sidabrą jaunuolius, tarsi ir pats žmogus keliais metais

pajaunėji ir norisi taip linksmiai žaisti, kaip tie gyvenimo sunkenybių nejauciant kudukiai žaidžia.
Abelnai imant, vakarėlis buvo ir išpudingas ir visi jame dalyvavę buvo pilnai patenkinti. Report.

SVEČIAI SLA. CENTRE IR „TEVYNĖS“ REDAKCIJOJ.

SLA. Seimui prisiartinus pradėjo atvykti New Yorko delegatai ir svečiai iš kitų miestų, daugelis kurių atlankė SLA. Centro raštinę ir „Tėvynės“ Redakciją. Širdingai dėkodami delegatams ir svečiams už atlankymą SLA. Centro Raštinės ir „Tėvynės“ Redakcijos.

SLA. 83 KP. SUSIRINKIMAS.

SLA. 83 kp. susirinkimas įvyks liepos 1 d., 8 val. vakare, „Laisvės“ svetainėje, Brooklyn, N. Y. Šis susirinkimas bus žingeidus, nes delegatai išduos raportą iš Seimo. Todel svarbu visiems dalyvauti.

M. Purvėnas — prot. rašt.

DR. BIELSKIS VAŽIUOJA LIETUVON.

Dr. J. J. Bielskis, Lietuvos konsulas New Yorke, liepos 3 d. išvažiuoja su savo šeima Lietuvon. Važiuos laivu „Estonia“ P-nas Bielskis važiuoja atostogoms ir ketina sugrįžti už kokių trijų mėnesių.

JAUNŲ LIETUVAIČIŲ DRAUGIA RENGIA PRAMOGĄ.

Birželio 26 d. Jaunų Lietuvaičių Draugijos narės turės dailią pramogą (party) savo kambaryuose, 110 Union Ave., Brooklyn. Įžanga vyrams ir ne narėms \$1.00.

OPERETĖS DRAUGIOS IŠVAŽIAVIMAS.

Operetės Draugija rengia išvažiavimą sekmadienį, birželio 27 d., Van Cortland parke. Draugija rupinasi paruošti tam išvažiavimui platų ir įdomų programą, kuris susidės iš kalbų, dainų etc. Visi kviečiami išvažiavimam.

TMD. SEIMAS.

Šeštadienį, birželio 19 d. įvyko TMD. Seimas. Posėdžiai laikyta „Vienybės“ svetainėje. Dalyvavo gana gražus delegatų ir TMD. draugų būrelis.

IŠVAŽIAVIMAI IR PARENGIMAI.

Birželio 27 d. Maspetho Auditorijos B-vės piknikas, Feldman Queens Co. parke.
Liepos 1 d. Lietuvių Prekybos Buto išvažiavimas Duers parke, Whitestone Landing, N. Y.
Liepos 10 d. lietuvių atletų klubo iš So. Brooklyno piknikas Feldman Queens Co. parke, Maspeth, pradžia 4 val. po pietų.
Liepos 11 d. Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo metinis išvažiavimas Forrest Hills parke.
Liepos 25 d. ALTS. 1 kp. išvažiavimas paminėjimui 4 metų sukaktuvių, kai Amerika pripažino Lietuvos respubliką.
Rugpjūčio 29 d. „Vienybės“ B-vės metinis išvažiavimas.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS SEIMAS.

Birželio 16 d. 1926 m., Brooklyn, N. Y., įvyko ALTS. 12-tas Seimas „Vienybės“ svetainėje, 193 Grand St. 11:30 val. prieš piet tapo atidaryta pirmoji seimo sesija.
Seimo rengimo komisijos narys, A. B. Strimaitis, atidarydamas seimą pasakė trumpą prakalbą, paskyrė kuopų atstovų mandatų sutvarkymui komisijai Juozą Ambraziejų ir V. Vitukyną. P-nios Petratiienė ir K. Katkevičienė buvo paprašy-

tos prisagstyti delegatams ženklėlius.
Kol mandatai buvo peržiurimi ir delegatų sąrašas padarytas, suvažiavę veikėjai laikė prakalbas. Kalba „Vienybės“ redaktorius J. O. Širvydas, Dr. M. J. Vinikas, „Dirvos“ redaktorius K. S. Karpavičius, centro sekretorius ir „Sandaros“ redaktorius K. J. Paulauskas.
Kabos buvo gana svarbaus turinio, taip kad tik po seimo dienotvarkio.

Mandatų tvarkymo komisija pateikė sekantį delegatų sąrašą:

- 1 kp., Brooklyn, N. Y.:
1. J. Ambraziejus,
2. J. O. Širvydas,
3. J. Jokubaitis,
5 kp., Baltimore, Md.:
4. J. Kalinauskas;
7 kp., So. Boston, Mass.:
5. S. Jokubauskas,
6. J. Lekys;
11 kp., Waterbury, Conn.:
7. J. Kvaranciejus,
8. V. Ručinskas;
12 kp., Lawrence, Mass.:
9. J. Sekys;
18 kp., Cleveland, Ohio:
10. K. S. Karpavičius;
19 kp., Newark, N. J.:
11. N. Lazdynas,
12. A. Trečiokas,
13. V. Ambraziejus;
23 kp., Chicago, Ill.:
14. K. Rugys;
25 kp., Chicago, Ill.:
15. S. Žilvitiene,
16. P. Petratiene,
17. K. Katkevičienė;
30 kp., New York, N. Y.:
18. A. B. Strimaitis,
19. Dr. M. J. Vinikas,
20. V. Jankauskas;
32 kp., New Britain, Conn.:
21. V. Vitukinas;
36 kp., Pittsburgh, Pa.:
22. P. Pikšris,
45 kp., Clifside, N. J.:
23. P. Marmokas,
24. V. Mučinskas;
47 kp., Union City, Conn.:
25. V. Norbutaitis;
67 kp., Amsterdam, N. Y.:
26. A. J. Lukšis;
78 kp., So. Boston, Mass.:
27. Z. Naveckienė;
85 kp., Pittsburgh, Pa.:
28. J. Kuizinas.
1-mo apskrčio:
29. K. Sidabras,
30. O. Palubickienė.
Nuo Sandaros centro:
31. Sekr. K. Paulauskas,
32. A. Ivas.

Buvo padaryta sesijos pertrauka iki 2 val. po pietų.

Antra sesija prasideda pasakirtu laiku, peršaukiami delegatų vardai.

Išrinktos seimui sekamos komisijos:

- 1. Inešimų tvarkymo komisija: J. Sekys, P. Pikšris ir V. Ambraziejus.
2. Rezoлюциjų komisija: Dr. M. J. Vinikas, K. S. Karpavičius ir J. O. Širvydas.
3. Skundų ir atsisaukimų komisija: A. B. Strimaitis, K. Sidabras ir V. Vitukinas.
4. Spaudos komisija: J. O. Širvydas, A. B. Strimaitis ir K. S. Karpavičius.
5. Maršalas, J. Jokubaitis.
6. Svečių priėmimui, S. Žilvitiene.
Nuo laikraščių užsiregistravo sekanti reporteriai:
1. „Tėvynės“ A. A. Strimaitis,
2. „Vienybės“ J. O. Širvydas,
3. „Naujienu“ P. Petratiene,
4. „Sandaros“ K. J. Paulauskas,
5. „Dirvos“ K. S. Karpavičius.

Susitvarkius seimui, renkama seimo prezidiumas. Išrinkta slapto balsavimu: pirmininku J. Lekys, vice-pirm. — P. Petratiene, sekr. — K. J. Paulauskas, padėjėju — K. Katkevičienė.

Užėmus prezidiumui savo vietas, centro sekretorius skaito praėto seimo protokolą. Išklaičius, protokolus su mažoms pasitoboms pataisytas ir priimtas.

Išklausomi centro valdybos raportai:

Prezidento Dr. K. Drangelio raportas gana diplomatiškas, švelnutis, tarsi pukų patalėliai. Raportas be diskusijų buvo priimtas.

Raportas vice-prez. S. Mockaus darė užmetimų ir įrodytųjų kaltės tų centro valdybos narių, kurie rezignavę, šis raportas iššaukė daugelį klausimų ir diskusijų. Matydamas, jog tame raporte paliesti klausimai bus ir kuopų inėsimuose, Dr. M. J. Vinikas paduoda inėsimą, kad šį raportą pridėti prie kuopų inėsimų ir kai ateis kuopų inėsimų svarstymo eilė, tuomet ir tame raporte paliesti klausimai bus galima išrišti. Inėsimas parentas ir didžiama balsų priimtas.

Iš eilės seka centro sekretoriaus K. J. Paulausko raportas. Raportas prirengtas tarumpeje, bet aiškioje formoje. Išklaičius raportą, duota tuli paklausimai, į kuriuos atsakius centro sekretoriui raportas buvo priimtas.

Administratorių K. Sidabras skaito raportą iš administracijos biznio apyvartos. Išklaičius raportą buvo ilgos diskusijos — pastabos apie netikslią knygų sistemą, apie kurią pats administratorius įrodinėjo. Išdiskusavus ir suteikus administratoriui patarimų, raportas buvo užgirtas.

Iš Garmaus bylos raportą paaiškėjo, kad tam reikalui nariai suaukavo daugiau poros tukstančių dolerių ir kad dar yra truputėlis skolos pasilikę advokatams už vedimą bylos. Raportas buvo priimtas.

Raportas Politinio Izdo valdybos buvo pridutas raštu. Išklaičius raportų, buvo daugybė įvairių paklausimų ir po diskusijų raportas priimtas.

Skaitoma kabeliai, telegramai ir laiškai su pasveikinimais ir aukomis;

- 1. Nuo Valstiečių Liaudininkų Centro iš Lietuvos, per Lietuvos premjerą advokatą M. Slezevičių.
2. Nuo kun. J. Šleino iš Lawrence, Mass.
3. Nuo kompozitoriaus Miko Petrausko iš Baltimore, Md.
4. Nuo L. Vitkausko, „Saulių Naujienu“ redaktoriaus, iš Kauno.
5. Nuo 35 kp. iš Pittsburgh, Pa. su auka \$5.00.
6. J. Kuizino pasveikinimas su auka \$5.00.
7. Nuo 5 kp., Baltimore, Md., su auka \$25.00.
8. Nuo 7 kp., So. Boston, Mass., su auka \$30.00.
9. Nuo 12 kp., Lawrence, Mass., su auka \$10.00.
10. Nuo 45 kp., Clifside, N. J., su auka \$10.00.
11. Nuo 84 kp., Pittsburgh, Pa., su auka \$5.00.
12. Nuo P. Jaro iš Baltimore, Md., su auka.
13. Nuo 75 kp., Chicago, Ill., su auka \$10.00.
14. Nuo 67 kp., Amsterdam, N. Y., su auka \$10.00.
15. Nuo 29 kp., Detroit, Mich., su auka \$22.25.
16. Nuo 42 kp., Philadelphia, Pa., su auka \$5.30.
17. Nuo A. Sapiegos, Bridgeport, Conn., su auka \$2.00.

18. Nuo 64 kp., Binghamton, N. Y., su auka \$5.00.

19. Nuo 35 kp., Racine, Wis., su auka \$10.00.

A. B. Strimaitis. (Daugiau bus)

TEATRALIŠKI VEIKALAI Ateinančiam Sezoni Gaunami „Dirvos“ Knygyne:

- Juozapas ir Zebora (aktas 1) ir Paraono Sapnas (aktas II) iš laiku Juozapo Egipti. Lošia 3 moterys, 10 vyrų. Septyni atidengimai — 50c.
Samsonas ir Delila — 2 aktų, 6 atidengimų drama. Lošia 9 vyrai ir 5 moterys — 50c.
Kryžokas — 2 atidengimų komedija. Lošia 2 vyrai — 15c.
Algis ir Giedrutė — tragedija iš kryžiočių laikų. 5 aktų, 7 atidengimų. Lošia 9 vyr., 4 mot. — \$1.00.
Vėdmainystė ir Meilė — 5 aktų tragi-drama. Lošia 12 vyrų ir 4 mot. — 50c.
Rytų Pilis — drama 5 akt., 14 atidengimų; 8 vyrai, 5 moterys — 35c.
Du Baliai — komedija 1 akto. Lošia 3 vyrai ir 2 moterys — 15c.
Kada Mes iš Numirusių prisikelsim. Trijų aktų drama 3 moterys, 4 vyrai, keli pašaliniai — 35c.
Grafas Kaimiečio Bernu — 6 aktų komedija su dainomis. 8 vyrai, 3 moterys — 25c.
Balon Kriūtės Sausas Nesikelsi — komedija, lošia 5 vyrai, 3 mot. — 25c.
Tremtinis — drama iš pradžios križiočiųybės. 1 akto. 5 vyr., 2 moterys — 25c.
Užkeikta Mergelė — 4 aktų pasaka. Lošia 6 vyrai, 2 moterys — 25c.
Galunas — dviejų aktų, keturių atidengimų. Iš kuro su žmogėdžiais. Lošia 6 mot., 8 vyrai, vaikai — 50c.
Sugikt užsakymus su pinigais:
„DIRVA“
6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Tel. Empire 7365

Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

Lietuvų ir iš Lietuvos PER BREMENĄ Ant didžiausio ir greičiausio Vokietijos laivo COLUMBUS arba ant bile laivo šios linijos. Tikrai 8 dienas ant vandenio Puiki trečia klasa — vien kajutos. Nupigintos laivakortės į abi puses. Del informacijų kreipkitės prie NORTH GERMAN LLOYD 32 Broadway, NEW YORK arba pas bile vietinį agentą

LIETUVON

Pigi trečia klasa kelionė į abi puses, t. y. į Kauną ir atgal, sutalpina nuo \$203.00 iki \$215.00 sulig laivo, kuriuo keliausite, kelionė Klaipėdon sutalpina nuo \$180.00 iki \$186.00.
Jungtinių Valstijų įstatymai leidžia jus atlankyti įusį gimtinę maž-daug metams laiko ir sugrįžti į Jung. Valstijas liuosai, neskiriant jus į kvotą.
Musų dideli laivai milžinai kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, BELGENLAND, LAPLAND, PENN- LAND (ex Pittsburgh), ZEE- LAND, ARABIC, etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitė.
Visi musų 3-tios klasos kelei viai gauna atskirus kambarius dvieis, keturiems ar šešiams žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.
Kreipkitės prie mus vietinių agentų arba
WHITE STAR LINE RED STAR LINE No. 1 Broadway, NEW YORK

NAUJAS SEIMAS

Lietuvos lietuviai pateikė išrinkti Naują Seimą atstovus, kurie padarys Lietuvą laisva ir laiminga, kaip kad Didis Kunigaikštis Vytautas nugalėjęs Romos Kryžiuokius ir parsidavėlius lenknerius.
Amerikos lietuviai ir puikiai išsirinko iš Brooklyn Jono ir Petrą Naujokus, kad čion Amerikos lietuviams, iš savo dirbtuvės pristatytų tuos plačiai žinomus kaip geriausias Cigaros po vardu JONO—JOHNS CIGARS, arba Petro taip pat ekstra po vardu Didžio Kunigaikščio Vytauto. Visi supratyti darbininkai bei inteligentai ir biznierių juos ruko — ne žydberniai. Tėmyk vardą ant bakso ir Cigaro. Mylėtojai gerus Cigaros reikalaukit visur restauracijose, štoruose ir visose lietuvių užėgose. I kitus miestus visur išsiunčiame paštu. Adresas:
NAUJOKŲ CIGAR FACTORY, 267 Division Ave., Brooklyn, N. Y.
Darbštys vyrai kitiuose miestuose liuosai laike gali užsidirbti diktai pinigų, parduodant Cigaros kaipo agentai biznieriams.

Biznierių Garsinkitės „TEVYNEJE“

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

- Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100
Apraunda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... 20c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latvai, Suomia, Anglai ..... 20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės ..... 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 ..... 35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ..... 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
Petras Zemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63 ..... 20c.
Susiprato — pusl. 64 ..... 20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo aparais 2.00
Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna el pusę kainos.

SEKANCIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

- Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells) 292 pusl. 2.25
Angliškas-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl. 6.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl. 3.00
Rankvedis Anglų Kalbos, 310 pusl. 2.50
Žinytas (iš įvairių mokslo šakų) 392 pusl. 2.25
Tukstantis ir Viena Naktis — 298 pusl. 1.25
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl. .... .75
Aritmetikos Uždavinys (Vadovėlis aritmetikos pradžia) 103 pusl. 50
Lietuvos Žemlapis 1.00
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) 4.00
Lietuvių Tautos Istorija — 1923 m. leidinys — 260 pusl. 1.00
Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija .. 35c.
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40c
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... \$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Žodynas lietuviškai-angliškai ir angliškai lietuviškos kalbų. Sutaissė A. Lalis. Pustl. 1,274. Kaina \$10.00
Zmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00
Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekancios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.
Eglė (žalčių Karalienė) \$10.00
Zalčio ir Gulbės Dievaikio Duktas 75c
Liet. Dainos \$1.50
Birutės arija ..... 80c.
Pasaka (Dramatiška daina) ..... 80c.
Kanklės 1920 m. \$2.00
Aras. kvartetas ..... 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street NEW YORK, N. Y.

DABAR UŽSIRASYK

‘AMERIKOS LIETUVI’

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, nudingų mokslisų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirasys lapkričio ar sekancio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.
Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, parduvinėti knygas ir gražias laiškam popieras.
Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:
‘AMERIKOS LIETUVIS’
14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.